DEN *danske* STJERNE

Juli 1984
Årgang 133
Nummer 7

DEN danske STJERNE

Juli 1984
Årgang 133
Nummer 7

Organ
for Jesu Kristi Kirke af
Sidste Dages Hellige

INDHOLD

BØRNESTJERNEN

På omslaget
Fotografi af et schweizisk bjergsceneri af William Floyd Holdman

Abonnement:

12 numre Dkr. 54,— (inkl. moms og porto)
Betaling over giro 31 20 988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
United States and Canada: $ 10.00 (surface mail).

Printed in the Federal Republic of Germany

PB MA 0507 DA

Budskab fra Det øverste Præsidentskab

MODTAGELSE OG ANVENDELSE AF ÅNDELIG SANDHED

Præsident Marion G. Romney
Førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab

Jeg har altid følt mig imponeret og belært når jeg har tænkt over Mesterens samtale med Nikodemus, der var en af jødernes højt uddannede rådsherrer. Han kom til Jesus i den hensigt at lære noget mere om ham, hvem han var og hans budskab.

Nikodemus „kom til Jesus om natten og sagde til ham: ,Rabbi! vi ved, at du er en lærer, som er kommet fra Gud; thi ingen kan gøre de tegn, som du gør, uden Gud er med ham.' " (Joh. 3:2).

I sin søgen efter sandheden følte Nikodemus sig tilskyndet til at stille Herren spørgsmål og der igennem få forståelse. Samtidig var det eneste han kunne få øje på hos Guds Søn alligevel at han kun var en stor lærer. Som man kan se af hans udtalelser baserer han denne konklusion på det han havde set og hørt om Mesterens mirakler.

Men Jesus belærte omgående Nikodemus om at den kundskab han søgte ikke kunne baseres på beviser alene, beviser ved at se og høre om et mirakel eller overvære nogle store begivenheder. Jesus påpegede straks den sandhed at man ikke kunne opdage, se eller komme ind i Guds rige uden at blive hjulpet af en højere indlæringsproces, en proces hvorved man kan fornemme den uendelige verdens realitet ovenover og udenfor den verdslige opfattelsesevne.

„Jesus svarede og sagde til ham: ‚Sandelig, sandelig siger jeg dig: Ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født pány.'" (Joh. 3:3).

Nu kunne Nikodemus, så højt uddannet, dygtig og klog han var, ikke forstå det begreb Mesteren lagde frem for ham. Nikodemus blev faktisk forvirret af det, for han sagde: „Hvorledes kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin moders liv og fødes?" (Joh. 3:4).

Jesus vedblev og prøvede at oplyse Nikodemus' forstand. Herren forklarede: „Hvad der er født af kødet, er kød; og hvad der er født af Ånden, er Ånd." (Joh. 3:6).

Nikodemus var imidlertid endnu ikke født af Ånden og manglede derfor den forståelse man får gennem Ånden. Han kunne ganske enkelt ikke forstå det Jesus sagde om at der er to kilder til kundskab — to forskellige processer hvorved man kan lære — den ene gennem de normale jordiske sanser og den anden gennem Åndens røst.

Paulus' forklaring til korinterne om det samme emne handler om den samme sandhed som Mesteren drøftede med Nikodemus. Paulus sagde til korinterne: „Min tale og mit budskab virkede ikke ved visdoms overtalende ord, men ved Ånds og krafts bevis,

for at jeres tro ikke skulle bygge på menneskers visdom, men på Guds kraft . . .

Men den er, som der står skrevet, ‚hvad intet øje har set og intet øre hørt, og hvad der ikke er opkommet i noget menneskes hjerte, hvad Gud har beredt for dem, der elsker ham.'" (Det vil sige åndelige ting, evige sandheder, betydningen af store begivenheder og tegn, og endelig at sandheden ikke kan fås gennem menneskenes indlæringsprocesser).

„Thi os har Gud åbenbaret det ved Ånden; Ånden ransager jo alt, endog Guds dybder . . .

Men et sjæleligt menneske tager ikke imod det, der stammer fra Guds Ånd; det er ham en dårskab, og han kan ikke forstå det, thi det må bedømmes åndeligt." (1 Kor. 2:4-5, 9-10, 14).

I Jesu samtale med Nikodemus fortsatte Mesteren at belære ham om den åndelige kilde til kundskab. Herren sagde: „Du må ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes påny.

Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører dens susen, men du ved ikke, hvorfra den kommer, og hvor den farer hen; sådan er det med enhver, som er født af Ånden" (Joh. 3:7-8).

Når jeg mediterer over disse skriftsteder, føler jeg mig overbevist om at Mesteren her bekræfter at den kundskab man får gennem Helligåndens gave — den genfødsel som Herren talte om — er ligeså sikker og bestemt for os som at vinden blæser, selv om man ikke kan se den. Herren underviste Nikodemus da han sagde til ham at den belæring vi får om tingene gennem Ånden er virkelig, selv om de der ikke er blevet født igen, ikke kan forstå hvordan Ånden arbejder. I de sidste dage har Herren atter bekræftet disse fundamentale sandheder gennem profeten Joseph Smith. Til indvielsesbønnen i Kirtland templet, en bøn Joseph Smith fik gennem åbenbaring, sagde profeten: „Og bevirk, hellige Fader, at alle, der tilbeder i dette hus, må kunne få visdom . . . og at de må søge lærdom både ved læsning og ved tro, som du har sagt . . ."

Og med hvilket formål?

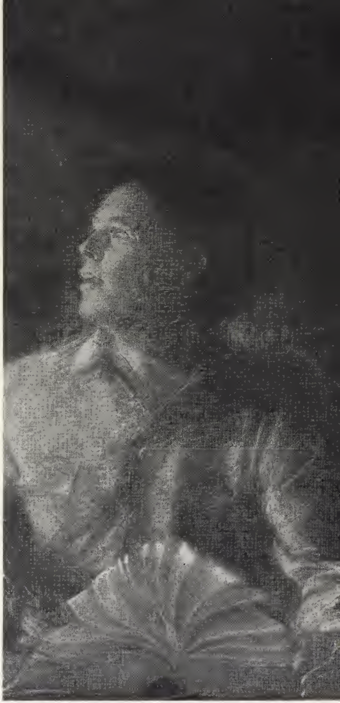
„. . . (At) de må vokse op i dig og modtage en fylde af den Helligånd og indordne sig efter dine love og blive beredt til at modtage alt det, der er nødvendigt." (L&P 109:14-15).

I denne bøn siges det tydeligt at Herren kun betragter vores lærdom som fuldkommen dersom vi vejledes af Helligånden. Ved en anden lejlighed sagde Herren: „Hvis I bliver i mit ord, . . . skal I forstå sandheden og sandheden skal frigøre jer." (Joh. 8:31-32). Den sandhed der kan befri os fra vore synder, vor skyld, falske begreber, fejlagtige antagelser og nytteløse vaner samt dårlig opførsel kan kun fås gennem Helligånden.

I hele jordens historie har der aldrig været et tidspunkt som nu, hvor verdslig lære har været så avanceret og vidt spredt som den er i dag. Og alligevel er der mange af de mennesker der befinder sig omkring os, som ikke nyder glæde af de sandheder og den frihed, de nævnte sandheder som Herren belærte om, kan give os. Derimod er der mange mennesker der mener at sandheden og sand frihed ikke findes eller umuligt kan opnås.

Det centrale i Faderens frelsesplan er at vi, for at opnå disse sandheder og den fred, lykke, tryghed og frihed som disse sandheder bringer dem der retfærdigt søger og adlyder, må søge til denne kundskabskilde som ligger over og bag de almindelige indlæringsprocessers rækkevidde.

Vejen til denne sikre kundskab ligger i et oprigtigt og ærligt ønske om at modtage sandhed fra Gud og søge denne sandhed ved ofte at bede og hengive sig til at studere Guds skrifter, samt gennem en retfærdig, barmhjertig adfærd i det daglige liv.

Illustreret af G. Allen Garns

Herren ved dog at det ikke er alle mennesker der vil leve op til disse standarder og derfor minder han os om at „lyset skinner i mørket, og mørket begriber det ikke" (L&P 88:49).

Men hvis vi sidste dages hellige vil følge de trin som Herren og hans profeter har skildret, kan og vil vi få forståelse for den store sidste dages uddeling vi lever i, og for de store begivenheder

der skal gå forud samt de trængsler profetierne siger vil komme i de sidste dage.

Gennem Helligåndens gave og kraft har menneskeheden lige fra begyndelsen fået åbenbaret guddommelige sandheder. Profeter har fået åbenbaret himmelske sandheder lige fra fader Adam og fortsat gennem alle uddelinger, og de har til gengæld belært om og nedskrevet disse sandheder til gavn for dem der vil benytte dem i deres liv.

Fra denne uudtømmelige, evige sandhedskilde har vi fået sand kundskab om Guds natur og vort slægtskab med ham, og uden den ville ingen kunne fatte livets formål og dets betydningsfulde begivenheder.

Vi sidste dages hellige kender Guds kærlighed til sine børn og hans ønske om at vi hver især lærer og i vort daglige liv benytter vores åndelige sans, så vi kan trække på den uudtømmelige kilde til kundskab og vejledning der er stillet til rådighed for os alle.

Vi har brug for en sådan inspireret viden i vort liv, når vi søger Gud for at anvende hans lærdomme, når vi søger en ægtefælle, når vi udfører vore ansvarsopgaver som forældre, når vi hjælper andre omkring os til at lære evangeliets sandhed og selv finde Gud, når vi søger at forstå skrifterne, når vi prøver at adlyde de råd som vore dages profeter giver, når vi tænker på den betydningsfulde tid vi lever under i denne sidste uddeling og når vi søger trofast at holde ud til enden. I alt dette og meget mere — faktisk i alle livets afskygninger — har vi brug for vejledning og kundskab fra denne sikre kilde.

Efterhånden som vi søger og kommer Gud nærmere, når vi ser fordelen ved at anvende hans lærdomme i vort liv, må vi altid erindre os at Gud forventer at vi anvender vor kundskab i det daglige til tjeneste for andre. Vi er nødt til at huske på at „når Menneskesønnen kommer i sin herlighed, og alle englene med ham da skal han sætte sig på sin herligheds trone.

Og alle folkeslag skal samles foran ham, og han skal skille dem fra hverandre, ligesom hyrden skiller fårene fra bukkene.

Og han skal stille fårene ved sin højre side og bukkene ved sin venstre.

Da skal Kongen sige til dem ved sin højre side: ‚Kom hid, min Faders velsignede! arv det rige, som har været jer beredt fra verdens grundvold blev lagt.

Thi jeg var sulten, og I gav mig at spise; jeg var tørstig, og I gav mig at drikke; jeg var fremmed, og I tog jer af mig;

jeg var nøgen og I gav mig klæder; jeg var syg, og I så til mig; jeg var i fængsel, og I besøgte mig.'

Da skal de retfærdige svare ham og sige: ‚Herre! når så vi dig sulten og gav dig mad, eller tørstig og gav dig at drikke?

Når så vi dig fremmed og tog os af dig, eller nøgen og gav dig klæder?

Når så vi dig syg eller i fængsel og besøgte dig?'

Og Kongen skal svare og sige til dem: ‚Sandelig siger jeg eder: hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre der, har I gjort imod mig.'

Da skal han sige til dem ved den venstre side: ‚Gå bort fra mig, I forbandede! til den evige ild, som er beredt djævelen og hans engle.

Thi jeg var sulten, og I gav mig ikke at spise; jeg var tørstig, og I gav mig ikke at drikke;

jeg var fremmed, og I tog jer ikke af mig; jeg var nøgen, og I gav mig ingen

klæder; jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig.'

Da skal også de svare og sige: ,Herre! når så vi dig sulten eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i fængsel uden at tjene dig?'

Da skal han svare dem og sige: ,Sandelig siger jeg eder; hvad I ikke har gjort imod en af mine mindste der, har I heller ikke gjort imod mig.'

Og disse skal gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv." (Matt. 25:31-46).

Vi er nødt til at lære at tilegne os sandhed og få forståelse gennem Helligånden — for disse sandheder påvirker fundamentalt alle afskygninger i vort liv — således bliver vi prøvet i at anvende vor kundskab, vort liv, vore gerninger og adfærd i kærlighed og barmhjertighed overfor alle dem vi øver indflydelse på og dagligt omgås. ☐

Ideer til hjemmelærere

Nogle punkter som kan fremhæves. Hvis du synes kan du fremlægge disse punkter ved dine hjemmelærerbesøg:

1. Der findes to kilder til kundskab, to forskellige indlæringsmetoder — den ene gennem de normale, jordiske sanser og den anden gennem Åndens røst.

2. Det vi lærer gennem Ånden er virkeligt, men vi er nødt til at være født igen før vi kan forstå hvordan Ånden arbejder.

3. Den sandhed der kan befri os fra vore synder, skyld, falske begreber, fejlagtige antagelser og nytteløse vaner samt dårlig opførsel kan kun fås gennem Helligånden.

4. Vi har brug for inspireret viden i vort daglige liv, når vi søger Gud for at anvende hans lærdomme, når vi hjælper andre omkring os til at lære evangeliets sandhed.

Diskussionshjælp

1. Fortæl hvad du personligt mener om behovet for at leve efter den vejledning Helligånden giver. Bed familiens medlemmer fortælle hvad de mener.

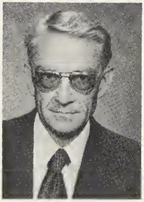
2. Findes der skriftsteder eller citater i denne artikel som familien kunne læse højt og drøfte?

3. Ville denne samtale blive bedre hvis du talte med husets overhoved før besøget? Har du et budskab fra kvorumslederen eller biskoppen til husets overhoved angående evige sandheder og behovet for at have Helligånden som sin ledsager?

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik.

Spørgsmål:
Eftersom Mormons Bog indeholder evangeliet i dets fylde hvorfor er der så ikke nævnt noget om templer eller tempelarbejde?

Svar:
Monte S. Nyman,
professor i gamle skrifter ved Brigham Young universitet, Provo, Utah.

For at besvare dette spørgsmål må vi først forstå hvad der menes med „evangeliet i dets fylde". I L&P nævner Herren tre gange at Mormons Bog indeholder evangeliet i dets fylde (se L&P 20:9; 27:5; 42:12). Og englen Moroni erklærede overfor Joseph Smith at Mormons Bog indeholdt evangeliet i dets fylde: „Han sagde, at der var en bog henlagt, der var skrevet på guldplader, og som indeholdt en beretning om dette kontinents tidligere indbyggere og deres oprindelse. Han sagde også at den indeholdt *det evige evangelium i dets fylde,* som Frelseren overgav de tidligere indbyggere det." (Joseph Smiths Skrivelser, 2:34. Fremhævelse tilføjet).

I de sidste mange år har jeg spurgt flere af de afgående studenter hvad „evangelium" betyder. De svar jeg har modtaget var „godt budskab". Dette svar kommer af den græske betydning af ordet, evangelium. Svaret er rigtigt, men jeg har erfaret at mange kirkemedlemmer aldrig rigtig har tænkt over hvad „godt budskab" betyder. Hvad er det for gode budskaber der findes i evangeliet? De gengivne skrifter giver et logisk og tankevækkende svar på dette spørgsmål. I Lære og Pagter gives der tre definitioner på evangelium.

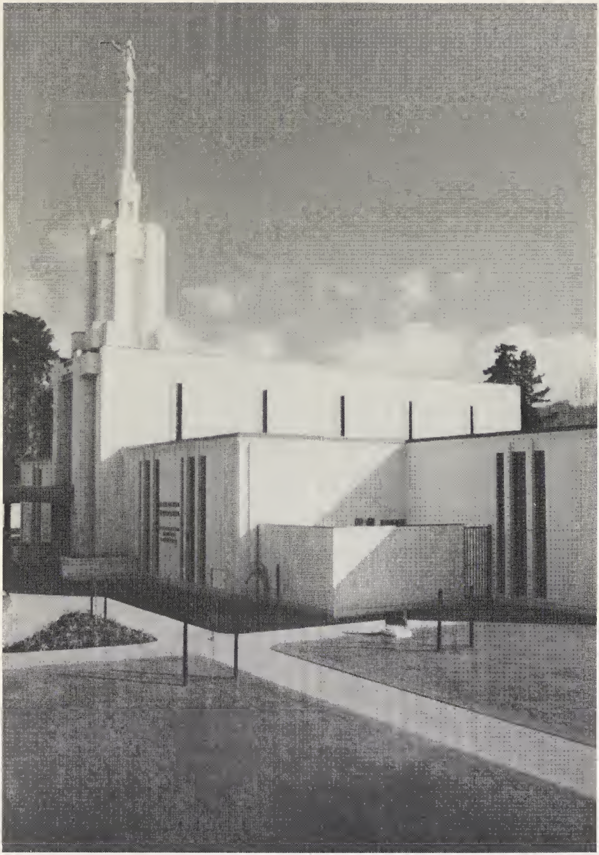
1. L&P 33:11-12:

„Ja, omvend jer og lad jer døbe, hver eneste af jer, til syndernes forladelse; ja, bliv døbt med vand, og derpå kommer dåben med ild og den Helligånd.

Se, sandelig, sandelig siger jeg jer, *dette er mit evangelium,* og kom i hu, at de skal have tro på mig, ellers kan de ingenlunde blive frelst" (fremhævelse tilføjet).

2. L&P 39:5-6:

„Og sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, som antager mit evangelium, antager mig, og den, der ikke an-

Templet i Santiago Chile

Nephiterne havde kundskab om evigt ægteskab og udførte sådanne vielser, og lamaniterne har videreført denne praksis.

tager mit evangelium, antager ikke mig.

Og *dette er mit evangelium:* Omvendelse og dåb i vandet, og da kommer dåben med ild og den Helligånd, ja, Talsmanden, der viser alle ting og forkynder rigets fredelige anliggender" (Fremhævelse tilføjet).

3. L&P 76:40-43:

„Og *dette er evangeliet,* glædesbudskabet, hvorom røsten fra himlen bar vidnesbyrd for os:

At han kom til verden, nemlig Jesus, for at blive korsfæstet for verden og bære dens synder og helliggøre og rense den for al uretfærdighed.

For at alle, som Faderen har givet i hans magt og skabt gennem ham, kunne blive frelst ved ham,

som herliggør Faderen og frelser hans hænders hele værk med undtagelse af disse fortabelsens børn, som fornægter Sønnen, efter at Faderen har åbenbaret ham" (fremhævelse tilføjet).

I Mormons Bog læser vi i Frelserens lærdomme en meget mere detaljeret definition, men den er i overensstemmelse med dem der gives i Lære og Pagter:

„Se, jeg har givet jer mit evangelium, og *dette er det evangelium,* som jeg har givet jer — at jeg kom til verden for at gøre min Faders vilje, fordi min Fader sendte mig.

Og min Fader sendte mig, for at jeg kunne blive løftet op på korset, og efter at jeg havde været opløftet på korset, at jeg da kunne drage alle mennesker til mig, så at ligesom jeg har været opløftet ved menneskene, således skulle menneskene opløftes ved Faderen til at stå frem for mig og dømmes efter deres gerninger, enten de er gode eller slette.

Og af denne grund er jeg blevet opløftet; derfor vil jeg i overensstemmelse med Faderens magt drage alle mennesker til mig, for at de kan blive dømt efter deres gerninger.

Og det skal ske, at den, der omvender sig og bliver døbt i mit navn, skal blive fyldt; og dersom han holder ud indtil enden, se, da skal jeg frikende ham for min Fader på den dag, da jeg skal stå og dømme verden.

Og de, som ikke holder ud indtil enden, skal også omhugges og kastes i ilden, hvorfra de ikke mere kan vende tilbage på grund af Faderens retfærdighed. Og det er det ord, han har givet menneskenes børn. Og af den grund opfylder han de ord, som han har givet, og han lyver ikke, men opfylder alle sine ord.

Intet urent kan indkomme i hans rige; derfor indgår ingen til hans hvile, uden de, der har vasket deres klæder i mit blod som følge af deres tro og omvendelse fra alle deres synder samt deres trofasthed indtil enden.

Og dette er befalingen: Omvend jer, alle jordens ender, og kom til mig og bliv døbt i mit navn, så I må blive herliggjort ved at modtage den Helligånd, så at I må stå uplettede for mig på den yderste dag.

Sandelig, sandelig siger jeg jer, *dette er mit evangelium,* og I ved, hvad I skal gøre i min kirke; thi de gerninger, I har set mig gøre, skal I også gøre; thi det, som I har set mig gøre, skal I også gøre" (3 Nephi 27:13-21. Fremhævelse tilføjet).

Vi kan deraf slutte at evangeliets gode budskab er frelsesplanen eller de principper og ordinanser hvorved vi kan vende tilbage til vor Fader i Himmelen.

Der må nok en yderligere forklaring til før det oprindelige spørgsmål om templer er besvaret. Således som evangelium defineres i skrifterne skildrer det planen hvorved menneskeheden kan vende tilbage til det celestiale rige. Det giver ikke nogen detaljeret udredelse for hvordan menneskeheden opnår ophøjelse indenfor det celestiale rige. For at blive ophøjet i det celestiale rige er det nødvendigt at modtage templets ordinanser og velsignelser (se L&P 131:1-4).

Skønt vi i Mormons Bog ikke kan læse nogen detaljer eller lærdomme om de ordinanser der udføres i templerne, er det dog tydeligt at der fandtes templer blandt nephiterne. Vi kan læse om hvordan de på en mirakuløs måde så Guds finger skrive på templets mur (se Alma 10:2). Der blev henvist til denne hændelse i en mands slægtsregister, og der gives ingen forklaring om selve templet.

I Mormons Bog kan vi få en antydning af hvordan templerne fungerede blandt nephiterne. Det ser ud til at nephiterne byggede templer når som helst og hvor som helst der var så mange mennesker at det kunne retfærdiggøres. Da nephiterne og lamaniterne var blevet splittet skrev Nephi at hans folk byggede et tempel „i samme stil som Salomos tempel" (2 Nephi 5:16). På Herrens befaling advarede han i templet sit folk mod stolthed og umoralitet (Jakobs Bog 1:17; 2:2, 11). Kong Benjamin samlede sit folk ved templet for at instruere dem (Mosiah 1:18; 2:1; 5-7). Kong Limhi samlede sit folk ved templet for at fortælle dem at Ammon og hans brødre ville komme fra Zarahemlas land (Mosiah 7:17). Det er formodentlig det samme tempel som nævnes adskillige gange i hans fars, kong Noas optegnelser, og det er sandsynligvis bygget af kong Noas far, kong Zenif, eftersom det allerede var bygget da Noa blev konge (se Mosiah 11:10-12; 19:5). Da det nephitiske folk var flyttet til det nordlige land byggede de også templer der (Helaman 3:9, 14). Efter de ugudeliges tilintetgørelse på det tidspunkt Kristus blev korsfæstet, havde folk samlet sig omkring templet i overflødighedens land, da Frelseren viste sig for dem (se 3 Nephi 11:1). I Mormons Bog kan vi også læse at lamaniterne byggede templer (Alma 26:29). Alle disse beviser bekræfter profeten Joseph Smiths lærdomme.

Evangeliet . . . skildrer planen hvorved menneskeheden kan vende tilbage til det celestiale rige.

„Hvad var hensigten med at indsamle jøderne eller Guds folk i nogen tidsalder . . .

Hovedformålet var at bygge et hus til Herren, hvorved han kunne åbenba-

re sit folk sit hus' forordninger og sit riges herligheder og lære folket frelsens vej; thi der er visse forordninger og principper som, når de læres og praktiseres, må udføres på et sted eller i et hus, der er bygget til dette formål" (Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 370).

Selv om der ikke henvises til bestemte ordinanser som blev udført i templet, indeholder Mormons Bog alligevel de samme lærdomme som Bibelen med hensyn til det fundamentale tempelarbejde. Profeten Malakias forudsagde Elias' (Elijah) komme før Herrens store og frygtelige dag skulle komme, og at han ville vende børnenes hjerter til deres fædre og fædrenes til deres børn, eller binde dem til hinanden. Denne beseglingsmagt, også kendt som det patriarkalske præstedømme, blev gengivet den 3. april 1836, til profeten Joseph Smith i Kirtland templet (se L&P 110:13-16). Da Frelseren betjente nephiterne efter sin opstandelse fortalte han dem at Faderen havde befalet ham at give dem Malakias' lærdomme, og de står nu i 3 Nephi kapitel 24-25. I kapitel 25 kan vi læse om Elias' (Elijahs) profeti. Herren lagde grunden til tempelarbejdet i Mormons Bog og har overladt de specifikke lærdomme om ophøjelsen til det celestiale rige til Lære og Pagter.

Der er også en anden ordinanse, i forbindelse med templer, som det blev overladt Lære og Pagter at give yderligere forklaring på. Det drejer sig om vielsesceremonien for tid og al evighed. Selv om denne vigtige lærdom ikke findes i Mormons Bog er det underforstået i Mormons Bog at sådanne vielser blev udført.

„Og de giftede sig og bortgiftede og blev velsignet i forhold til de mange forjættelser, som Herren havde givet dem" (4 Nephi 11).

Mens dette kun er en følgeslutning findes der en overlevering blandt lamaniterne hvorved sådanne ordinanser bliver udført. Golden R. Buchanan, der har været præsident for den sydvestlige (amerikanske) indianermission i mange år har udtalt:

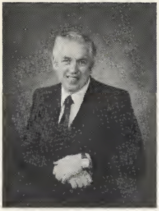
„For mange af stammerne er princippet om evigt ægteskab ikke nyt. Hopiindianernes vielse er en smuk ceremoni, hvor bruden er klædt i en smuk, hvid kjortel der er vævet af hendes forlovede, det er en hellig handling og den gælder for tid og al evighed. Ikke kun til døden skiller dem." („Indian Traditions," *Improvement Era,* april 1955, s. 286).

Således havde nephiterne kundskab om evigt ægteskab og udførte sådanne vielser. Lamaniterne har videreført denne praksis, selv efter at frafaldet satte ind. Men igen, Mormon har under Herrens inspiration, valgt at overlade disse lærdomme til åbenbaring i de sidste dage.

Som en sammenfatning kan siges at forklaringen på at der ikke er åbenbaret mere i Mormons Bog om templer og andre ordinanser formodentlig må være at der findes åbenbaring. Man kunne sige at skrifterne er „åbenbaring for alle" eller åbenbaring som er tilgængelig for alle som er interesseret i at læse den. På den anden side kan man så sige at templerne er „utilgængelige åbenbaringer" eller åbenbaringer der er forbeholdt mennesker der vil forberede sig på at kende og forstå den form for hellig åbenbaring. Og som Profeten Joseph

Smith sagde er disse fra verdens grundlæggelse reserveret Herrens folk (se *Profeten Joseph Smiths Lærdomme,* s. 370). Vi har nu muligheden for at modtage disse ordinanser som led i evangeliet, og bør allesammen drage nytte af denne mulighed. ☐

Spørgsmål: Jeg kan ikke klare alle mine pligter i kirken. Min målsætning og prioritering virker ikke — jeg har alt for mange førsteprioriteter. Hvad skal jeg gøre?

Svar:
Larry Call,
stavspræsident for Afton staven i Wyoming og førstemand i en detailforretning.

Det *kan* virkelig virke overvældende at få udført alt det vi skal gøre. Men det bør ikke overraske os for meget. Trods alt ønsker vi at hjælpe vor Fader i Himmelen i hans arbejde med at bringe udødelighed og evigt liv til menneskene. (Se Moses 1:39). Og det kan være en nok så overvældende opgave, set fra vort jordiske perspektiv. Hvis det skal lykkes for os må vi hele tiden rette vore øjne imod denne ene hovedopgave, idet vi vurderer vore forpligtelser ud fra denne.

Det forventes ikke at vi alene skal gøre det hele, blot så meget vi kan.

Men dette forslag lyder måske for almindeligt til at være en hjælp.

Heldigvis har præsident Kimball klarlagt tre meget fundamentale ansvar som definerer hvad kirkens mission er. Det lyder ganske enkelt (1) at forkynde evangeliet til hele verden, (2) at udføre tempelarbejde for dem der er døde og (3) sørge for at de som har fundet evangeliet drager nytte af dets velsignelser. (Se *Den danske Stjerne,* okt. 1981, s. 6).

Arbejdet i Herrens kirke består af disse tre ansvar, og det bliver vort arbejde når vi accepterer ansvarene ved vort medlemskab af kirken. Vi kan trygt stole på at Herrens plan vil blive udført. Men hvis vi ikke skal overvældes og drukne i dette store program er vi nødt til at finde ud af hvor vi passer ind i Guds store plan. Med andre ord hvor mange af disse opgaver skal jeg udføre? Her følger en kontrolliste over prioriteter der virkelig bør stå øverst:

For det første har jeg ansvaret for selv at finde ud af at Gud lever, at Jesus er Kristus og at Faderen og Sønnen leder os gennem en levende profet i dag, hvorpå vi skal leve i henhold til dette.

For det andet skal jeg hjælpe min familie til at få den samme kundskab om evangeliet og efterleve dette.

For det tredie skal jeg udføre mine særlige kaldelser i riget såvel som min pligt til at forkynde evangeliet til andre og frelse de døde.

Det er med andre ord i mit personlige liv, mit familieliv og mit liv i tjenesten for andre at det forventes at jeg udfører Herrens gerning. Hvordan kan jeg således rent praktisk virke effektivt indenfor min egen lille sfære?

Lad os antage at du er kaldet som søndagsskolelærer. I denne kaldelse vil du være i stand til at give vigtige bidrag på flere fundamentale ansvarsområder. Men det kan sluge for meget af din tid hvis du giver lov til det. Du behøver formodentlig ikke at bruge 8 timer på at fremstille billedmaterialer til lektien hver gang, og du behøver nok heller ikke at fremstille superkopier til uddeling hver uge. Herren har gjort det mere enkelt — og mere svært. Skrifterne siger: „Og dersom I ikke modtager, skal I ikke undervise" (L&P 42:14). Ånden kan hjælpe dig til at prioritere indenfor den pågældende lektie, og det kan godt ske at den vejleder dig til at bruge 8 timer på billedmateriale en gang imellem. Det kan også ske at du i stedet for bliver inspireret til at tilbringe de 8 timer på en udflugt sammen med dine børn.

Lad os sige at du er blevet kaldet til at være biskop. Denne kaldelse er virkelig direkte forbundet med adskillige fundamentale ansvar. Men det betyder ikke at du behøver at tilbringe tre aftener hver uge i wardets kirkebygning. Du har også andre ansvarsopgaver. Du afgør måske gennem bøn og inspiration at det vil være passende at bruge tre aftener i en uge — og den næste uge vil du måske igennem den samme proces finde ud af at din familie har brug for dig derhjemme.

Lad os antage at du er mor til fire små børn, du har også to kaldelser i kirken som du ikke må undervurdere, en have at passe, henkogning og syning som skal udføres, daglige personlige studier i skrifterne og bønner, et ønske om at hjælpe en ensom nabo, et ønske om at dele evangeliet med en anden nabo, brug for at få foretaget nogle genealogiske undersøgelser og komme regelmæssigt i templet, osv. osv. Hvad skal du gøre? Hvis du beder om hjælp vil du måske få at vide at nogle af opgaverne midlertidigt må begrænses mens børnene er små. Men hvis vi for alvor ønsker at tjene Gud vil vi også finde en udvej. En travl studerende kunne benytte sit ugentlige besøg på kvikvaskeriet til at skrive dagbog. En ugentlig bustur kunne et ældre menneske benytte til at missionere, hvis han eller hun kun har en begrænset kontakt med andre.

Vi må erkende at skyldfølelser og fornemmelsen af at være overbebyrdet kan sluge lige så meget af vores energi som det tager at gøre noget for at få afløb for sådanne følelser. Vi må søge Åndens vejledning når vi skal afgøre hvor meget vi med rimelighed *kan* gøre for at få udført vore fundamentale ansvarsopgaver og derpå *gøre* det. Bagefter kan vi smide vore skyldfølelser overbord, for de gør os elendige og mindre effektive. Husk at det forventes ikke at vi alene skal gøre det hele, blot så meget vi kan.

Det er godt at skrive en liste over opgaver der virkelig fortjener at stå øverst. Måske bliver du nødt til at

skrive lidt ekstra under nogle af punkterne, men gør dem enkle. I en anden kolonne kan du skrive hvad du for tiden har at udføre af opgaver og forpligtelser. Vurdér nu denne liste på baggrund af den kontrolliste du skrev først. Beslut dig til hvilke opgaver du bør droppe og hvilke du bør bruge mindre tid på.

Det er ikke nogen nem proces. Jeg har opdaget at uden Åndens hjælp kan vi nemt føle os overbebyrdede. Kun med Åndens hjælp kan vi håbe at få udført de mange pligter vi beslutter os til og som vi udsættes for hver dag. Men jeg tror virkelig at det er en udsøgt velsignelse at have så meget at gøre i riget at vi er nødt til at ydmyge os for Gud, for at det kan lykkes for os.

Herren har lovet at han vil hjælpe os når vi arbejder i hans rige og at vi i den sidste ende vil nyde succes. Som han siger til os i L&P afsnit 6:

„I (skal) glæde jer over frugten af jeres arbejde . . .

Frygt ikke for at gøre det gode, mine sønner, thi hvad I sår, skal I også høste; thi dersom i derfor sår det gode, skal I også høste det gode som belønning derfor.

Frygt derfor ikke, lille hjord! Gør godt! Lad jord og helvede forene sig imod dig; thi dersom I er bygget på min klippe, kan de ikke få overhånd.

Se, jeg fordømmer jer ikke; gå bort og synd ikke mere. Udfør med alvor det arbejde, jeg har befalet jer.

Vend alle jeres tanker mod mig. Tvivl ikke, frygt ikke.

Betragt sårene i min side og naglegabene i mine hænder og fødder; vær tro; hold mine bud, og I skal arve himmerrigets rige." (Vers 31-37).

Den forsikring som Frelseren giver i disse ord giver mig tillid til at selv jeg kan gøre godt. For at forstærke dette store løfte i vore hjerter har Herren flere steder givet de samme forsikringer til andre tider under gengivelsen. Noget af det jeg holder mest af i Lære og Pagter er afsnit 78:

„Sandelig, sandelig siger jeg jer: I er små børn og har endnu ikke forstået, hvor store velsignelser Faderen har i sine hænder i beredskab for jer. *I kan ikke tåle alle ting nu,* men vær dog ved godt mod; thi *jeg vil lede jer frem.* Riget er jeres, og dets velsignelser er jeres, og evighedens skatte er jeres.

Den, *der modtager alt med taknemmelighed,* skal blive herliggjort, og de jordiske ting skal tilfalde ham hundrede fold, ja mere.
Gør derfor de ting, jeg har befalet jer, siger jeres Forløser . . .

Og den, der er en tro og klog forvalter, skal arve alle ting." (L&P 78:17-20, 22. Fremhævelse tilføjet).

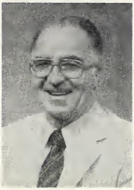
Herren lover her at han vil lede os frem. Til gengæld skal vi „modtage alt med taknemmelighed" — bl. a. også de vigtige prioriteringer han udsætter os for — men kan til tider være vanskeligt at gøre sådan som han byder.

Selv profeter føler sig ind imellem nedtrykt. Jeg elsker at læse 2 Nephi kapitel 4 samt L&P 121 og 122. Nephi og Joseph Smith var storslåede mennesker, men de mødte virkelige udfordringer. Til gengæld opløftede Herren dem og mindede dem om at de måtte have tillid til ham, og så ville han være med dem evig og altid.

Når jeg tænker på mit vidnesbyrd og de gange jeg har nydt glæde af Ånden, bliver jeg motiveret til at søge

Åndens vejledning når jeg skal prioritere. Jeg ville ønske at jeg altid kunne huske at når jeg har stolet på ham, når jeg ikke har tøvet eller været bange for at gå i gang når jeg har fået hans råd gennem hans profeter, så har jeg fornemmet hvordan han har ført mig, og jeg har glædet mig over mit arbejds frugter. □

Spørgsmål: Hvordan kan jeg udvikle tillid til at jeg vil være i stand til at benytte min handlefrihed, dersom jeg er nået dertil at Helligånden vejleder mig i enhver beslutning — eller er der noget jeg har misforstået?

Svar:
George W. Pace,
professor i historie og doktriner ved Brigham Young universitetet, Provo, Utah.

Når vi erkender at Herren ønsker vi skal have hans Ånd hos os altid (se løftet i nadverbønnen, Moroni 4:3), at vi skal have alle vore tanker henvendt på ham (se L&P 6:36), at han ønsker at fortælle os alt hvad vi skal sige og gøre hver dag (se 2 Nephi 32:3) og samtidig ønsker at vi skal udvikle selvtillid, så vi kan anvende vores handlefrihed, er det spørgsmål du stiller mig meget naturligt.

Spørgsmålet om du kan udvikle dine evner til at anvende din handlefrihed og samtidig til stadighed have Helligånden hos dig, tror jeg faktisk kan besvares med et ubetinget ja. Jeg vil endvidere sige at vi ikke gennem handlefriheden alene kan få del i det mest mulige af Guds magt i vort liv, med mindre vi søger hele tiden at have Helligånden hos os og virkelig har det. Lad mig forklare. Herren ønsker gennem Ånden at skænke os kundskab om de rette beslutninger vi bør tage. På grund af vores handlefrihed kan vi acceptere eller afvise de tilskyndelser der kommer. Men dersom vi accepterer Åndens tilskyndelser vil vore rigtige beslutninger sætte os i stand til at komme Herren nærmere. Når vi befinder os nærmere Herren vil han give os flere og flere tilskyndelser gennem Ånden, indtil den tid kommer, også med Herrens hjælp, hvor vi bliver befriet fra al synd og uvidenhed. Formålet med vores handlefrihed er i sit inderste væsen at sætte os i stand til at blive fuldkommen frie! Vi kan ikke blive frie med mindre vi træffer de valg som Ånden fortæller os er rigtige.

Efterhånden som vi træffer flere og flere rigtige beslutninger vokser tilliden til vore evner til at anvende vores handlefrihed klogt. Så vil vi komme til at værdsætte vores handlefrihed højere end selve livet.

Handlefriheden og Helligåndens gave vil tilsammen i den sidste ende sætte os i stand til at blive fuldkommen ligesom vor Frelser. □

EN FORANDRING I HJERTET

VEJEN TIL HARMONISKE FORHOLD

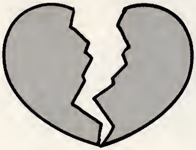
C. Richard Chidester

Jeg skulle engang rådgive en mand hvis udseende og opførsel var så anklagende at han bandede overfor sin hustru og sine børn og brugte de forfærdeligste ord. Jeg mødtes med ham og hans hustru et par gange i et forsøg på at hjælpe ham til at forstå og overvinde sin dårlige indstilling. Men han blev fornærmet, skældte mig ud og styrtede ud af mit kontor. Bagefter bad hans hustru om separation og han flyttede hjem til sine forældre. Jeg havde aldrig regnet med at se dette ægtepar igen.

Jeg behøver nok ikke at sige, jeg blev mere chokeret end jeg troede jeg kunne blive da han ringede til mig to måneder senere og sagde at han gerne ville tale med mig igen og have nogle råd! Da han havde undskyldt sin tidligere opførsel forklarede han hvad der var sket ham. Han havde boet hos sine forældre og det havde hjulpet ham til at se tingene mere klart. Ved at se hvordan forældrene hele tiden irettesatte hinanden, beskyldte og angreb hverandre begyndte han at indse at han havde optrådt på nøjagtig samme måde som de altid havde gjort. Det varede ikke længe før han hadede at gå hjem om aftenen på grund af sine forældres opførsel. Han blev mere opmærksom på at andre opførte sig på den samme anklagende måde, især de mennesker han arbejdede sammen med. Han lagde mærke til at kolleger brugte en masse tid på at sladre, beklage sig og rakke hinanden ned.

Da han begyndte at savne sin familie blev hans hjerte lidt efter lidt blødgjort og han angrede den måde han havde behandlet dem på. Han så for sig hvordan han både fysisk og psykisk havde mishandlet sin hustru og sine børn, og han blev forfulgt af ønsket om at råde bod på sin utålelige opførsel. Til sidst blev hans sorg så stor at han næsten ikke kunne bære det længere.

Da han kom til mig og bad om hjælp

Herren har lovet at dersom vi får et sønderknust hjerte . . . så vil han ændre vores natur og rense vore hjerter.

Illustreret af Michael Rogan

var det tydeligt at hans hjerte havde undergået en forandring. For første gang indrømmede han overfor sig selv hvor rædsom hans opførsel havde været. Han havde naturligvis vidst det hele tiden. Men havde bedraget sig selv ved at tro at det var hans hustru og børnene, og omstændighederne der var skyld i hans elendighed og ulykke. Han havde overbevist sig selv om, at dersom folk bare ville forstå ham noget bedre og være mere barmhjertige overfor ham, havde han ikke haft de problemer. Han blev fanget og lammet i elendighedens spind og selvmedlidenhed, men han så ikke at det var ham selv der spandt dette spind.

Men nu var han begyndt at opfatte sandheden om sig selv. Denne selvbevisthed slog ham ned så han blev dybt ydmyg, fik et sønderknust hjerte og en angergiven ånd. Han indså sit behov for at ændre sig og søgte Herrens hjælp til en forbedring. Nu kunne han se at hans problemer var *åndelige* og *selvskabte*. Han kunne også se at *han selv* bedst kunne gøre noget ved dem.

Han var parat til at ændre sig. Efterhånden som han reagerede på Åndens arbejde med ham blev hans hjerte stadig mere blødgjort. Der skulle ikke mange rådgivende samtaler eller mange tilskyndelser fra andre til, før der skete positive og vedvarende forandringer.

Den kolbøtte der skete da denne mand ændrede sit hjerte var det mest dramatiske jeg nogen sinde har set hos en klient. Jeg vil være ham evig taknemmelig fordi han bekræftede overfor mig hvad Herren har sagt gennem alle skrifterne og profeterne, og hvilket så mange af os ikke rigtig forstår:
Nøglerne til fredelige og harmoniske forhold ligger i vores personlige anvendelse af evangeliets fundamentale principper. Med andre ord, hvis vi vil have fredelige og harmoniske forhold er vi nødt til først at have fred og harmoni med os selv. En sådan fred får vi når vi gør hvad vi ved er rigtigt, ved at følge Åndens stille, sagte stemme.

Det er et budskab som de fleste biskopper belærer om på den ene eller den anden måde når de giver medlemmerne råd, men det bliver somme tider ignoreret til fordel for en opførsel der er tilpasset en bestemt teknik. Verden mener at vi kan ændre os ved at sætte mål, have et formål med vores opførsel, ændre teknikken for vores opførsel, have en positiv indstilling og på forskellige andre måder anvende en plan til at forbedre sig. Selv om sådanne planer kan være nyttige og til en vis grad skabe en ændring til den ønskværdige opførsel, så er de kun delvis til nytte fordi de er terrestriale. Det er det bedste mennesket kan fremstille ved egen hjælp.

Herren har gjort det helt klart i skrifterne at den store forandring vi virkelig har brug for i vores natur kun kan finde sted ved anvendelsen af de principper Gud har givet i sit evangelium. (Se Helaman 3:35). Herren har lovet at dersom vi får et sønderknust hjerte og en angergiven ånd, så vil han ændre vores natur og rense vore hjerter. Og så vil „vi ikke mere (være) tilbøjelige til at gøre ondt, men bestandig gøre godt" (Mosiah 5:2). Et sådant retfærdigt stade fører til harmoniske forhold, fordi vi i en sådan tilstand ikke vil „være tilbøjelige til at forurette hinanden" (Mosiah 4:13).

Hvad vil det sige at have et sønderknust hjerte og en angergiven ånd? *Et sønderknust hjerte* kommer når man i dyb, guddommelig sorg erkender at Jesus Kristus, som var ren og hellig og ikke fortjente straf for synd, påtog sig straffen for alle vore synder, for at vi kunne undgå at lide på grund af dem. Når vi for alvor kan se storheden i hans lidelser for os hver især, så får vi en ydmyg, hjerteknusende oplevelse, og den motiverer os til at forandre os og vende tilbage til hans kærlighed. Endvidere omfatter et sønderknust hjerte ægte sorg for vore egne synder og over de lidelser de forårsager os selv og andre. *En angergiven ånd* betyder at man angrer i ånden. Når vi er os vores faldne tilstand bevidst (se Mosiah 4:5), søger vi Herren med omvendelsens ånd og trygler ham om et nyt hjerte, om tilgivelse og barmhjertighed gennem Kristi forsonende blod.

Når vi udøver tro på Kristus og erkender vores afhængighed af ham, vil han hjælpe os til at forandre os. Gennem ægte og oprigtig omvendelse kan vi virkelig se vore egne fejl og koncentrere os om dem og om vort behov for at forbedre os, fremfor at koncentrere os om hvor meget andre behøver at forandre sig. Når vi derpå søger tilgivelse og Kristi barmhjertighed, og trygler om hans hjælp, vil hans Ånd ændre vore hjerter og minut for minut give os den vejledning vi har brug for til at leve et kristuslignende liv. På den måde ændrer Guds Ånd os fra at være et faldent, selvtilstrækkeligt, stolt menneske til at blive således at vi kan leve en kristuslignende tilværelse og nå et retfærdigt stade.

Når folk ikke kan komme ud af det med hinanden ønsker de at det skal gå „retfærdigt" til — på deres præmisser imod den anden.

Det ville være mere bekvemt hvis der fandtes en trylleformular eller et genialt trick til lykke, fremfor at skulle anvende evangeliets principper. Men det er der ikke. Alligevel er der både gejstlige og professionelle rådgivere som jævnligt møder mennesker der ønsker fred og harmoniske forhold uden at omvende sig fra en ukærlig opførsel. De ønsker fred og et retfærdigt hjerte gennem verdslighed i stedet for gennem den helliggørende indflydelse som Guds

Ånd udøver. Jeg begynder at lære hvor megen sandhed der ligger i Frelserens udtalelse da han sagde: „Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver jer." (Joh. 14:27).

Barmhjertigt i stedet for „retfærdigt"

Når folk ikke kan komme ud af det med hinanden bliver de i reglen fanget i en ring hvor de hele tiden beskylder hinanden for problemerne, og synes at det er den anden der må forandre sig. De ønsker at det skal gå „retfærdigt" til — hvilket i reglen betyder at de ønsker retfærdighed på deres præmisser *imod den anden.* Denne form for retfærdighed er i virkeligheden hævn.

Når vi er ude efter hævn så bebrejder vi, retter beskyldninger og provokerer andre til vrede — og så giver vi bagefter dem skylden for det. Først når vi holder op med at se på hinanden med sådanne selvretfærdige øjne vil vi kunne forandre os varigt og vigtigt. Det er med andre ord først når vi holder op med at lægge mærke til om den anden forandrer sig, begynder at være ærlige over for os selv og påtager os ansvaret for vores egen opførsel, at der kan ske en forandring i hjertet. Når vi ærligt indrømmer vore egne svagheder, fører det til at vi ser mere barmhjertigt på andre.

Engang skulle jeg forsøge at hjælpe en kvinde til at se mere sandfærdigt og barmhjertigt på sin mand i stedet for at rette beskyldninger imod ham. Jeg sagde at jeg ville beskrive hendes mand og hans situation som jeg så den, og bagefter ville jeg så bede hende overtage beskrivelsen og fortælle hvad hun så. Jeg begyndte med at nævne nogle af hans problemer og begrænsninger og fortsatte derpå med at nævne hans styrke. Så bad jeg hende overtage beskrivelsen. Hun fortalte hvor god han var ved børnene, hvor hjælpsom han var i wardet, hvor meget han i almindelighed holdt af mennesker.

Pludselig så hun på mig helt chokeret: „Ved du hvad? Nu ser jeg den mand for mig som jeg giftede mig med!" Jeg forklarede at han havde været der hele tiden, men at hun bare ikke havde set hans styrke, fordi hun rettede for stor opmærksomhed mod hans svagheder.

Hun så derefter på sin mand, lænede sit hoved mod hans skulder og græd: „Du må meget undskylde de beskyldninger jeg har rettet imod dig og for den behandling jeg har givet dig i alle disse år. Kan du tilgive mig?"

Da hun kom til dette møde følte hun medlidenhed med sig selv på grund af at hendes mand mishandlede hende. Men da hun gik var hun bedrøvet over den måde *hun* havde behandlet *ham* på. Da hun indrømmede sandheden for sig selv blev hendes hjerte blødgjort og derved fik hun et inderligt ønske om at forandre sig.

Når vi er mere interesseret i vor egen indstilling og opførsel end i andres vil vi begynde at få et bedre forhold til dem. Vi kan ikke tvinge andre til at forandre sig, til at være gode eller til at være mere ansvarlige. De har deres handlefrihed til at gøre som de vil. Det der betyder noget er hvordan vi reagerer overfor dem! Er vi barmhjertige, tilgiver vi og er vi tålmodige — eller koncentrerer vi os om, hvor ansvarlige de er? Styrken til konsekvent at handle som vi bør, uden at give efter for vore svagheder, kommer når vi for alvor søger Guds Ånd. I henhold til menneskelige lær-

domme lægges der kun vægt på selvbeherskelse, hvilket i bedste fald kun til dels er en hjælp. Vores virkelige styrke har vi i Åndens gave.

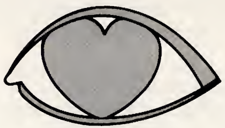
Da denne kvinde erkendte overfor sig selv og overfor sin mand hvor bebrejdende og utilgivende hun havde været, åbnede hun udvej for at han bedre kunne se sine egne svagheder. Hvis ingen af parterne i en konflikt vil bøje sig, går sagen i hårdknude. En sådan hårdknude kan kun løses hvis den ene eller den anden — helst dem begge — begynder at forandre sig ved at påtage sig ansvaret for sin del af problemet og foreslå hvordan han eller hun kan gøre tingene bedre. Hvis man venter på at den anden skal tage det første skridt eller forsøger at bebrejde den anden til at forandre sig, vil konflikten bare fortsætte.

Når vi lever ved „retfærdighedens" lov (hvorved folk for det meste mener „hævn"), så vil vi være meget nøjeregnende og krævende overfor andre. Og hvis de ikke lever op til vore forventninger tager vi hævn og ønsker at straffe dem til de giver efter. Når vi fortrænger blikket fra vore egne synder og mangler bliver vi fanget i beskyldningernes og selvretfærdighedens fælde. Men bliver vi dybt ydmyge, erkender vore egne svagheder og dagligt søger tilgivelse og vejledning hos Herren, vil vi kunne have hans Ånd med os og dermed også harmoniske forhold. Når Herren har barmhjertighed med os, ser vi mere og mere klart hvor meget vi har brug for den. Så føler vi til gengæld også trang til at udvise den samme barmhjertighed over for andre — til at være medfølende og lige så hurtige til at tilgive, som Herren er til at tilgive os. Det betyder ikke at vi ikke kan have ærlige uoverensstemmelser eller være forskellige, men det betyder at vi vil løse vore uoverensstemmelser ærligt og omgående — og uden at rette beskyldninger imod nogen.

Jeg lærte noget vigtigt om at give og modtage barmhjertighed en vinter da min søn, Rob, skulle passe naboens kaniner. En aften glemte han at tømme vandflaskerne — vandet i flaskerne var dybfrossent den næste morgen. Da han opdagede sin fejltagelse havde jeg ingen barmhjertighed med ham og blev vred over hans glemsomhed. Jeg irettesatte ham uretfærdigt for hans glemsomhed og fordi det var hans skyld at vi begge kom for sent den morgen.

Da jeg var kommet på arbejde ville min samvittighed ikke lade mig i fred. Da jeg et øjeblik så sandheden i øjnene indrømmede jeg over for mig selv at Rob bare havde gjort en almindelig, menneskelig fejl, mage til dem jeg ofte laver. Jeg indrømmede overfor mig selv at jeg ikke havde ret til at blive vred over hans fejltagelse og eftergiven overfor mine egne svagheder. Sandheden er at Rob er en samvittighedsfuld dreng som gør meget virkeligt godt. Min sorg over min fejltagelse fik mig til at finde ham i skolen og give ham en undskyldning. Jeg opdagede at han havde taget det hele med forstående medfølelse — selv om jeg havde handlet forkert, så havde han set sagen fra mit synspunkt, uden at blive fornærmet.

Denne oplevelse gjorde mig meget ydmyg. Hvis jeg havde haft hjertet på det rette sted i første omgang ville jeg aldrig være blevet vred over den lille fejl Rob havde lavet. Hvis Rob ikke havde været barmhjertig kunne han have taget min adfærd som et personligt an-

Når vi har . . . Ånden hos os og erkender realiteterne . . . opdager vi at alle dødelige er sammensat af styrke og svagheder.

greb, hvilket kunne have skadet hans selvtillid såvel som vort indbyrdes forhold. Efter at jeg havde sagt undskyld (som led i min omvendelse), fik jeg fred i min samvittighed på samme måde som kong Benjamins folk, da de indrømmede deres fejl og påkaldte Herren for at få tilgivelse. (Se Mosiah 4:3).

Se på andre med barmhjertighed

I mine forsøg på at hjælpe ægtepar til at se barmhjertigt på hinanden fremfor med hævn i sinde og bebrejdende, har jeg benyttet følgende øvelse. Det hjælper dem til at forstå hvordan de indstillinger vi har i vort hjerte er afgørende for hvordan vi omgås andre. Flere biskopper jeg kender har opdaget at øvelsen er nyttig når de skal give råd.

Jeg beder dem hver især lukke deres øjne mens jeg også lukker mine øjne, så vi ikke distraherer hinanden. Så siger jeg noget lignende dette:

„Tænk over alt det din ægtefælle har gjort som har gjort dig ked af det — det du ikke kunne lide, stødende vaner eller karaktertræk, måder hvorpå han eller hun har bebrejdet dig eller nedværdiget dig. Brug et minut til at lave en liste i tankerne. (Et minuts pause).

Riv derpå denne liste i stykker på en eller anden måde i din fantasi. Brænd den, begrav den eller kast den i papirkurven. Ødelæg den så den forsvinder helt.

Begynd derpå at tænke på de prøvelser, udfordringer eller vanskeligheder din ægtefælle møder i livet. Brug et halvt minut til at tænke over, hvad han eller hun må gennemgå og hvordan det må være for ham eller hende at klare disse udfordringer. (Et halvt minuts pause).

Tænk dernæst på de gode egenskaber, karaktertræk og dyder din mand eller hustru har — noget du og andre beundrer, noget der imponerede dig da I begyndte at komme sammen. (Et halvt minuts pause).

Tænk nu på alle de gode stunder I har haft sammen gennem årene — tidspunkter hvor I har følt jer godt tilpas, elsket hinanden eller været hinanden nær. Tidspunkter hvor I har leet sammen eller haft brug for hinandens støtte og hjælp, betydningsfulde oplevelser I har haft sammen, som f. eks. et barns fødsel. (Et halvt minuts pause).

Luk nu øjnene op. Sæt dig nu ind i de følelser eller den indstilling du har i dit hjerte overfor din ægtefælle. Hvilke følelser har du?"

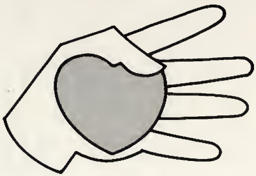
Indtil nu er det uden undtagelse sket at de ægtepar der ærligt gennemgik denne øvelse — hvad enten det var overfor hinanden eller overfor deres børn — til slut fik større barmhjertig-

hed, forståelse, varme, tilgivelse, venlighed eller kærlighed. Mange er blevet bedrøvede over at de har været så uvenlige. De bliver klar over at når de ser den anden med ærlighedens og barmhjertighedens øjne så ser de et andet menneske end når de ser på ham eller hende med bebrejdende og hævngerrige øjne. De bliver klar over hvor megen tid de har brugt på at hævne sig og hvor lidt de har betragtet hinanden i et positivt og barmhjertigt lys.

Jeg mindes en hændelse som især var rørende. Efter udførelsen af denne øvelse kiggede en ægtemand på sin hustru og sagde: „Hvordan kan jeg nogen sinde gengælde dig den kærlighed du har til mig, den opofrelse du har ydet mig og børnene og fordi du har tilgivet mig når jeg har været så selvisk?"

Når vi i rigt mål har Ånden hos os og erkender realiteterne ærligt og nøjagtigt, opdager vi at alle dødelige er sammensat af styrke og svagheder. Vi har selv fået svagheder og derfor har vi ikke stor grund til at blive fornærmede over andres fejltagelser. Når vi erkender dette får vi et sønderknust hjerte og en angergiven ånd og begynder at behandle andre barmhjertigt.

I Mormons Bog gives der utallige eksempler på mennesker hvis hjerter forandrede sig fra at være kødelige og selviske til at være retfærdige. Denne forandring kom altid som en gave fra Gud, gennem tro og oprigtig omvendelse. Det var ikke noget mennesker kunne gøre alene ved hjælp af deres egen styrke. „De fastede og bad ofte og blev stærkere og stærkere i deres ydmyghed, så at sjælen opfyldtes af glæde og trøst, ja, så at deres hjerter blev rensede og helliggjorte, hvilken helliggørelse kom på grund af deres *hjerters hengivenhed for Gud.*" (Helaman 3:35. Fremhævelse tilføjet).

Når Herren har barmhjertighed med os, ser vi mere og mere klart hvor meget vi har brug . . . for at udvise den samme barmhjertighed overfor andre.

Vi kan også ændre opførsel ved tro på Kristus og gennem omvendelse. Guds Ånds helliggørende indflydelse kan ændre vores natur og vores personlighed så vi bliver „en hellig gennem forsoningen med Herren Kristus" (Mosiah 3:19). Det forunderlige ved det hele er at når vi i rigt mål har Guds Ånd hos os, kan vi samtidig nyde Åndens frugter — hvilket blandt andet er kærlighed, glæde, fred, langmodighed, mildhed, godhed, trofasthed, sagtmodighed og afholdenhed. (Se Gal. 5:22-23).

Og når vi har gjort forandring i vort eget hjerte vil vi få et bedre forhold til andre. ☐

C. Richard Chidester er professor i ægteskabs- og familierådgivning og far til 8 børn. Han er desuden tilknyttet kirkens uddannelsessystem som områdeleder.

„DEN HØJESTES BØRN"

John A. Tvedtnes

Da jeg i 1962 arbejdede som missionær i Geneve, Schweiz, gav min kammerat og jeg en aften en missionærlektie til en mand. Et af hovedpunkterne i vores lektie var Guds natur — at han har et fysisk legeme og at vi er skabt i hans billede. Vores vært blev betaget af denne tanke og accepterede den næsten omgående. Vi blev mange gange afbrudt i vores lektie når hans tanker kredsede om denne lærdom og alt det som ville følge deraf.

Det var en oplevelse jeg kom ud for mange gange på min mission og flere gange siden. Det er faktisk en oplevelse mange missionærer får. De fleste kristne og jødiske sekter tror at Gud er en ånd, uden legeme, lemmer eller lidenskaber, der fylder hele universet uden at være en del af det. Til trods for disse almindelige trosbekendelser opdager vore missionærer alligevel somme tider, når de taler med folk om Guddommen, at de ofte nemt bliver *enige* med de sidste dages hellige om deres gudsbegreb. Det sker hyppigt at folk helt glemmer deres egen kirkes lærdomme om Gud og derfor ikke finder det nødvendigt at drøfte. Det ser ud som om at de har fået deres gudsbegreb ved at læse i Bibelen blandet med en sund, logisk sans.

Denne logik kan imidlertid føre et menneske for langt ud. Der er ikke langt fra begrebet om en gud der har et fysisk legeme til det begreb at en gud mangler guddommelig magt. Det var det der skete for nogle år siden da man antog at Gud blot var en „rummand" fra en anden planet og at hans fantastiske rumfartøj og andre opfindsomheder havde forbløffet de fordums israelitter og flere andre. I henhold til dette er der ingen skaber, ingen guddommelig plan, intet fald og naturligvis heller ingen forløsning.

Vi bør derfor være taknemmelige for at vi i det gengivne evangelium lærer om vor himmelske Faders sande natur, at han elsker os og ønsker at vi skal blive som ham — hvilken lærdom er helt i harmoni med Bibelen.

Da jeg for et par år siden var ved at forlade tempelpladsen i Salt Lake City efter et generalkonferencemøde, blev jeg mødt af en lille gruppe mennesker der uddelte løbesedler imod mormonerne. Lederen af gruppen betragtede sig selv som „missionær for mormonerne". Jeg blev interesseret i at vide hvorfor han brugte sin tid på dette. Hans løbesedler pirrede også min nysgerrighed, for de afslørede at denne mand ikke vidste ret meget om hvad de sidste dages hellige tror på.

Da jeg standsede op for at tale et øjeblik med ham trak han en liste af spørgsmål op af lommen, nogle han ofte stillede kirkens medlemmer: „Er Gud et menneske?" spurgte han mig med stor selvtillid. „Nej," svarede jeg, „Gud er ikke et menneske. Det står der i Bibelen" (se 4 Mos. 23:19; 1 Sam. 15:29).

„Så er du den eneste mormon der tror det," sagde han. „Din kirke lærer at Gud er et menneske."

„Det passer ikke," sagde jeg. „Lad mig læse fra Bibelen, præcist hvad min kirke *virkelig* lærer." Derpå citerede jeg Sal. 82:6, hvor der står: „Jeg har sagt, at I er guder, I er alle den højestes sønner."

„Nej," sagde jeg, „Gud er ikke et menneske; mennesket er en gud — eller vil i det mindste kunne blive det. Det kan vi læse i Joh. 10. at Jesus sagde til jøderne da han citerede det samme skriftsted fra Salmernes Bog." (Se Joh. 10:34-36).

Da jeg efter dette ikke særlig vellykkede møde gik hen til min bil (manden forlod mig for at uddele flere løbesedler til andre), tænkte jeg på hvor mange forskellige måder Guds sande natur bliver fordrejet på i mange kristne kirkers lærdomme. Joseph Smith belærte

Vi bør være taknemmelige for at vi i det gengivne evangelium lærer om vor himmelske Faders sande natur.

om at Gud ikke alene har et legeme, men at han også „bor ved evige bål". (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, s. 437). (Det samme kan man også læse i en række andre gamle skrifter). Men mange — måske de fleste — kirker lærer at det er *Djævelen* der har et legeme (man ser ofte billeder af ham med horn, hale og spaltede klove) og at han bor ved evige bål. Jeg har tit tænkt på at Satan på en ironisk måde sikkert nyder at se hvordan mange kristne har forbyttet hans stilling med Guds! For sandheden er i virkeligheden at det er Djævelen der kun er en ånd.

Jeg takker Gud — den *virkelige* Gud — for hans lærdomme i det gengivne evangelium. ☐

John A. Tvedtnes underviser på aftenkurser ved Brigham Young Universitetscenter i Salt Lake City, samtidig med at han arbejder på sin doktorgrad. Han er søndagsskolelærer i sit ward, Kearns, Utah.

DU ER FEJET REN AF EN KRAFTIG BLÆST

Susan Chieko Eliason

Drømmen var så virkelig at den vækkede mig. Jeg forsøgte ikke at forstyrre min sovende missionærkammerat da jeg rejste mig fra min futon (japansk rullemadras) og famlede mig gennem morgengryets skygger for at finde min dagbog — jeg ville nedskrive min drøm før den endte i tågeforestillinger.

„Du er fejet ren af en kraftig blæst," havde manden i min drøm sagt, mens han indgående studerede mit ansigt. Så smilede han og trådte ned fra den forhøjning hvor jeg rystende stod. Hvem var han? Hvor var det jeg stod og hvorfor? Hvad betød de ord helt præcist? Hans korte, poetiske forsikring havde brændt sig ind i mit hjerte som med ild.

Min mission i Japan var næsten forbi. Jeg ville forlade Tokyos sydlige mission i løbet af et par dage, og jeg havde ligesom de fleste missionærer ved afslutningen af deres mission, i tankerne gennemgået mine resultater det sidste halvandet år, og set på dem med et kritisk øje. Havde jeg nu gjort *alt* hvad jeg kunne for at være en vellykket missionær? Jo, det havde jeg nok det meste af tiden. Jeg havde i hvert fald forsøgt. Jeg havde virkelig arbejdet hårdt til trods for mine ufuldkommenheder. De sidste par måneder havde dog især været udfordrende. Varmen havde været forfærdelig og min kammerat var blevet ramt af en nederdrægtig virus. Jeg var ved at tabe modet og syntes at jeg måtte vurdere mit arbejde på en mere positiv måde — jeg måtte anerkende de gode resultater jeg *havde nået* på min mission samt den personlige udvikling jeg derved havde fået.

De kontakter vi havde haft i den bidende kolde februar havde for eksempel resulteret i at vi fik døbt den nyudnævnte repræsentant for Unge Voksne i Shizuoka ward. Vi havde holdt os strengt til missionspræsidentens plan om „total helligelse af sagen", vi var blevet velsignet med mulighed for at møde og undervise andre åndeligt stærke, kommende medlemmer. Jeg havde lært større tålmodighed og næstekærlighed efterhånden som jeg lærte at leve i harmoni med mange forskellige mennesker der var anderledes end jeg. Jeg var kommet vor himmelske Fader nærmere ved hyppigt at bære vidnesbyrd for mennesker der hungrede og tørstede efter sandheden. Og jeg havde udviklet en større afhængighed af ham på et tidspunkt hvor vi ikke fik nogen døbt. Jeg *havde* virkelig haft en andel i at nogle menneskers tilværelse var blevet ændret til det bedre, også min egen.

Ordene ringede igen for mine ører. „Fejet ren af en kraftig blæst." Jo, jeg var sikker på at Ånden havde hvisket noget meget vigtigt til mig.

Den trøst jeg fik gennem drømmen hjalp mig til med kraft og hæder at komme igennem de sidste dage af min mis-

Illustrationer af G. Allen Garns

sion. Kendte syn, lyde og dufte forplantede sig stærkt i min erindring. Risbollerne der var omviklet med tang havde aldrig smagt bedre. Det var virkelig morsomt at køre i de overfyldte, raslende tog, men noget af det bedste var naturligvis mine japanske venners smil og håndtryk.

Jeg tænkte bedrøvet på at jeg nok havde fået det sidste glimt af Fujiyamabjerget nogle uger før sommerens dis udslettede det for mit blik. Halvdelen af min mission havde jeg befundet mig blot nogle få mil fra bjerget og jeg havde lært at nyde dets skønhed og styrke, og jeg havde faktisk skrevet disse linier til dets ære.

Stolte tinde,
bjerg fra fordums tider,
så ædel du virker her
på det jævne.
Morgenpragt
aftenvagt
symbol på min tårnhøje,
potentielle evne.

Jeg var taknemmelig fordi jeg havde fået lov til at nyde inspiration fra Fujiyamabjerget i så lang tid af min mission, derfor besluttede jeg mig til ikke at spilde tiden med at klynke over at jeg ikke ville få det at se mere.

Min Fader i Himmelen belønnede min fornyede indsats og mine trofaste bønner. Nye medlemmer bragte, begejstrede over evangeliets velsignelser, deres venner til os for at også de kunne lære hvordan de kunne finde en sådan glæde. Folk som havde fået de første lektier flere måneder før, ringede og spurgte om de måtte få resten af lektierne. Bestyreren for en spaghettiforretning bad om hjælp til at skrive et skilt for at tiltrække engelsktalende udlændinge, og han accepterede begejstret Joseph Smiths historie undervejs. I de sidste uger af min mission fik vi døbt 6 mennesker. Mens jeg pakkede mine kufferter opdagede jeg at den skuffelse og bedrøvelse jeg led under nogle uger før helt var forsvundet, og havde efterladt en dyb fred og tilfredsstillelse. Den morgen jeg skulle rejse var en vild forvirring af tasker og poser og farveller. Jeg havde for travlt til at få den typiske mugi mikan (en rødgylden grød af hel hvede og tangeriner) til morgenmad. Vi måtte løbe fra lejligheden ned til bilen der skulle køre os til stationen. Da jeg kom ud følte jeg en sær opløftet stemning, helt forskellig fra den naturlige forventning man har ved tanken om at se sit hjem og sine kære igen. Brisen! Ja, det var brisen vi havde manglet så længe i den trykkende sommervarme. De grå skyer, der havde ligget over området siden maj, forsvandt til fordel for en klar himmel. Vinden lod bølgerne slå ind mod kysten med en kraft der fyldte den stillestående luft med den friske havgus.

Min kammerat og jeg jublede. Jeg så ubevidst op, og der lå bjerget i al sin skønhed. Der var ikke en eneste sky mellem Fujiyama og mig til at forstyrre bjergets klare, lige og imponerende form. Mens mine kufferter blev båret ind i bilen stod jeg alene et øjeblik og stirrede op imod et af Guds mest storslåede skaberværker, hvorfra jeg havde hentet inspiration til at „stride den gode strid".

En ung, indfødt søster løb hen imod mig og forstyrrede min andagt. Hun så ud til ikke at tro sine egne øjne og hun råbte glædestrålende: „Shimai, shimai", (søster, søster) idet hun greb fat i min arm og fægtede opmuntrende op imod bjerget.

„Fujiyama!" fortsatte hun åndeløst, „i dag kan du tydelig se Fujiyamabjerget, shimai! Det er fordi luften er fejet ren af en kraftig blæst." □

Susan Chieko Eliason er leder for en ledertrænersammenslutning samt primarylærer og organist i sit ward, Houston, Texas.

VELSIGNET GENNEM EN VELSIGNELSE

Rebecca Denos Mann

Følgende vidnesbyrd har jeg taget fra min (afdøde) bedstefars, James Denos dagbog, hvis indhold er en stadig kilde til styrke for mig og min familie.

Mens vi boede i (Long Beach, Californien, skrev han) blev jeg ringet op af bror Rich. „Jim," sagde han, „vil du komme og salve min hustru? Og tag en partner med."

Jeg følte mig inspireret til at gå alene og benytte ham som partner, eftersom han havde det melkisedekske præstedømme, men ikke var aktiv i kirken og ikke holdt visdomsordet. Jeg ringede på døren, han lukkede op og så over min skulder hvorpå han sagde: „Hvor er din partner?"

Jeg pegede på ham og sagde: „Du er min partner." „Nej, nej, Jim," sagde ham. „Du ved at jeg ryger og ind imellem drikker et glas øl."

„Det ved jeg godt," sagde jeg. „Da du ringede for et øjeblik siden sagde du så: ,Jeg ønsker en fuldkommen mand til at komme og give min hustru en velsignelse?'

Hvis du ønsker det, så vil jeg gå hjem igen, for jeg er ikke fuldkommen." Så gik vi ind til hans hustru og jeg bad ham om at salve hendes hoved med olie.

„Jeg ved ikke hvordan man gør det," sagde han.

„Nu skal jeg vise dig det," sagde jeg.

Og så salvede han hendes hoved og jeg gav hende en velsignelse. Hun kom sig den næste dag.

Jeg talte med ham og han lovede at holde op med at ryge og drikke. Der gik to uger og så ringede han igen. „Jim," sagde han, „Jeg er holdt op med at ryge, og nu er jeg i gang med at løse det andet problem." Der gik endnu to uger og så ringede han igen. „Nu har jeg fuldstændig overvundet mine problemer," sagde han.

Jeg tog ham med hen for at besøge biskoppen, så han kunne få en tempelanbefaling. Biskoppen var glad for at finde ham værdig til at gå i templet. Han og hans hustru kom til at stå for tempelopgaverne i wardet og de arbejdede begge trofast i templet. Han døde i 1969.

Jeg tænker tit på hvad der ville være sket hvis jeg ikke havde syntes han var værdig til at hjælpe til med at salve sin hustru. Hvis vi lytter til Åndens tilskyndelser og følger vore lederes anvisninger, så vil vi se resultater. □

SÆD TIL SPIRING

MISSIONÆRERNES UDDANNELSESCENTER

Melvin J. Leavitt

Beretningen om missionærernes uddannelsescenter er frem for alt en historie om succes. Mange unge piger og mænd oplever her den største succes i deres liv. Næsten alle der kommer her opnår mere end han eller hun havde tænkt det muligt, både med hensyn til øget kundskab og mere fart i deres personlige udvikling. Det er et sted hvor der sker mirakler i sind og hjerter. Det er et sted hvor visse ældster og søstre ser deres første betagende glimt af deres egne uendelige muligheder. Alle her lige fra præsidenten og nedefter har fuldstændig forpligtet sig til at hjælpe missionærerne med at få succes.

„Jeg håber at vi kan hjælpe enhver der ankommer her og gøre ham eller hende til en god missionær, uanset hvilke evner den pågældende har," siger præsident Joe Christensen, der var præsident for MTC da denne artikel blev skrevet. „Det er ikke vort mål at sortere dem ud, men at sikre os at alle som kommer her også kommer ud på en mission og forhåbentlig en god mission. Godt og vel 99 % af alle missionærer der kommer her, kommer ud i missionsmarken. Nogle af dem der ikke gør det vender hjem på grund af helbredsproblemer og kommer senere tilbage for at udføre en mission. Andre rejser hjem efter eget valg, skønt vi opmuntrer dem til at blive og fuldføre deres mission. Det kan man vist sige er en utrolig stor succes."

Ingen bliver nogen sinde sendt hjem blot fordi han eller hun ikke er akademisk egnet. Vi ændrer heller ikke på den opgave en missionær har fået tildelt blot fordi han eller hun har svært ved at lære et sprog. Vi benytter visse metoder til at arbejde med dem der har indlæringsvanskeligheder. Det er åndelighed og ikke akademisk dygtighed som inderst inde er afgørende for om en missionær vil få succes eller ej. Vores første prioritet er at sende missionærer ud som kan undervise ved Ånden.

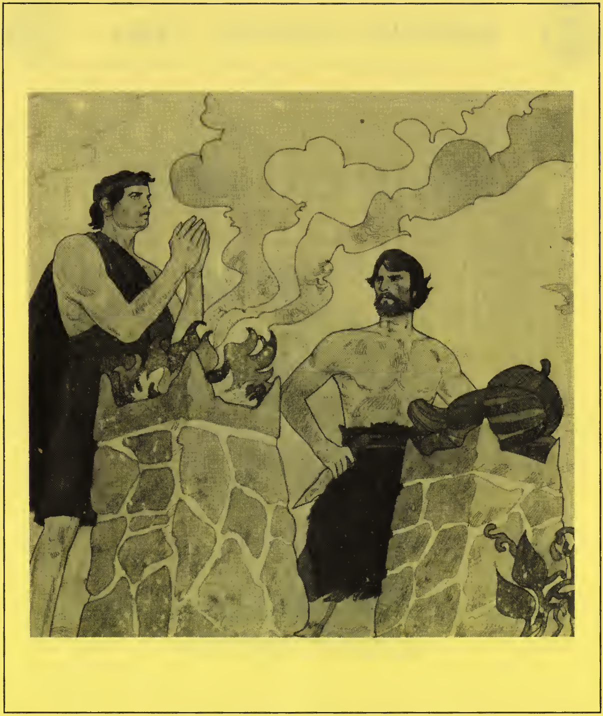
Selv om det akademiske stade ikke er hovedsagen på MTC, så er det dog imponerende at se så højt det er. Centrets faciliteter m.h.t. sprogundervisning betragtes som noget af det bedste i verden, det har den allerbedste mo-

KAIN OG ABEL

De første mennesker der levede på jorden var Adam og Eva. Gud lærte dem om evangeliet, og de lærte deres børn det. Men Satan fristede deres børn ved at sige: „Tro det ikke!" Der var mange som lyttede til Satan.

To af Adams og Evas sønner hed Kain og Abel. Da Kain blev større gjorde han oprør mod sine forældres lærdomme. Han ville ikke adlyde Gud, og valgte at følge Satan. Adam og Eva var meget ulykkelige over Kains oprørskhed. De

elskede Kain meget højt og håbede at han ville blive en retfærdig mand. Adam havde modtaget præstedømmet og overdrog Kain denne store velsignelse. Men Kain ærede ikke præstedømmet.

Abel var imidlertid lydig. Han efterlevede sine forældres lærdomme og eksempel. Han modtog præstedømmet og benyttede det retfærdigt.

Da de to drenge blev ældre blev Abel fårehyrde, og Kain blev agerdyrker. Gud talte til Abel, og Abel elskede Gud, og holdt hans befalinger.

Gud talte til Kain, men Kain spottede

Gud og sagde: „Hvem er Herren, at jeg skulle kende ham?" Kain elskede Satan mere end han elskede Gud.

Abel tog lydigt de førstefødte af sin fåreflok og ofrede dem til Herren. Abel troede på Gud. Han troede på at Guds Søn, Jesus Kristus, en dag ville ofre sit liv for hele menneskeheden.

Satan befalede Kain: „Bring Herren et offer." Og som offer bragte Kain noget af det han havde høstet på sine marker. Men Gud kunne ikke antage Kains offer, fordi Kain ikke troede på Gud. Da Kain gjorde dette offer adlød han Satan og ikke Gud. Satan vidste at Kains offer ikke ville blive antaget, og han var glad fordi han havde fået én til at gøre noget forkert.

Kain blev vred da hans offer ikke blev antaget, men Herren elskede ham stadig. Herren sagde til Kain at han ville antage hans offer, hvis han ville ofre det rigtige. Herren advarede Kain og sagde at Satan ønskede at få ham, og at han ville komme i Satans magt, hvis han ikke adlød Herrens bud.

Kain blev endnu mere vred, og nægtede at lytte til Herren. Det bragte Adam og Eva endnu mere sorg, for Kain havde valgt det onde i stedet for retfærdighed.

Kain var misundelig over at Abels offer var blevet antaget og hans ikke var det. Han var misundelig over Abels dyreflok, og ønskede at få dem. Jo mere Kain tænkte på sin bror jo mere kom han til at hade ham, og jo mere vred blev han.

Satan blev ved med at lære Kain onde metoder, og friste ham, ved at sige: „Sværg at du vil adlyde mig, uden at sige det til nogen, og så vil jeg overgive din bror Abel i dine hænder."

Da Kain hørte dette udbrød han stolt: „Visselig, jeg er Mahan, denne store hemmeligheds mester, for at jeg kan myrde og få vinding."

Så gik Kain ud i marken for at finde sin bror. Mens de talte sammen, dræbte Kain Abel.

Kain troede på Satan. Han mente ikke at nogen ville finde ud af at han havde myrdet sin bror.

Men Herren kom til Kain og sagde: „Hvor er Abel, din broder?"

Kain løj: „Det ved jeg ikke. Er jeg min broders vogter?"

Herren talte igen og sagde: „Hvad har du gjort? Din broders blods røst råber til mig fra jorden. Og nu skal du være forbandet."

Satan havde løjet for Kain. Da Kain blev klar over at Herren vidste hvad han havde gjort, forsøgte han at skyde skylden på en anden. Han sagde: „Satan fristede mig."

Herren sagde til Kain at han ville blive udelukket fra Guds åsyn, fordi han havde gjort oprør og dræbt Abel. Han ville blive en flygtning og et udskud på jorden.

Kain sagde til Herren: „Min straf er ikke til at bære; jeg må skjule mig for dit åsyn — enhver der møder mig, kan jo slå mig ihjel!"

Men Herren ønskede ikke at Kain skulle slås ihjel. Derfor satte han et mærke på Kain, så enhver der så ham kunne vide at de ikke måtte gøre ham fortræd.

Kain blev straffet ved at blive vist bort fra Herrens åsyn. Kain forlod Adam og Eva sammen med sin kone og mange af sine brødre, og de bosatte sig i et land der hed Nod. ☐

Denne historie findes i 1 Mosebog og Moses 5:16-41).

MELISSAS DÅB

Helen E. Keezer

Illustreret af Phyllis Luch

Sara Thompson skyndte sig at samle snavsetøjet sammen, så hun kunne få vasket før hendes mand, Ted, kom hjem fra arbejde. Hun åbnede døren til Melissas værelse og tog hurtigt en bluse, et par cowboybukser og nogle sokker. Idet hun vendte sig for at gå blev hun klar over at hun ikke var alene i værelset.

„Men Melissa, jeg troede du var ude at lege med de andre børn, hvad er der galt, skat?"

Det var tydeligt at Melissa havde grædt og det varede lidt før hun fik ordene frem: „Jeg — jeg vil ikke døbes på lørdag."

Søster Thompson gik hurtigt hen og satte sig på sengen ved siden af sin datter og tog hende i sine arme. „Jamen kære Melissa, det er da helt i orden. Men du har jo talt om din dåb i måneder og du kunne næsten ikke vente til du var fyldt 8 år. Hvorfor har du ændret mening?"

„Jeg er bange."

Søster Thompson smilede. „Melis-

sa, du har da været til dåb før. Hvad er der at være bange for? Desuden skal dine veninder Ann og Sara jo også døbes på lørdag. Så er der da ikke noget at være bange for, vel?"

„Jamen de er anderledes end mig," snøftede Melissa, med en grådkvalt stemme. „De har deres far til at døbe dem."

Søster Thompson vidste at Melissas far, som ikke var medlem af kirken, ikke kunne døbe deres datter, men hun mente at Melissa var glad fordi deres hjemmelærer havde lovet at gøre det. „Jeg troede da godt du kunne lide Adamson, min skat," sagde hun. „Han er sådan et dejligt menneske."

„Jeg kan godt lide bror Adamson," snøftede Melissa, „men det er ikke det samme. Han er ikke min far."

„Å, Melissa . . ." sagde søster Thompson i et forsøg på at trøste sin datter. Hun elskede sin mand højt, men hendes hjerte var samtidig sønderknust. Hun tænkte på alle de gange hvor hun gerne ville dele særlige, åndelige oplevelser med sin mand, men ikke kunne. Nu sårede det deres barn at han ikke var medlem af kirken. Måske havde hun gjort forkert i at lytte til missionærerne og beslutte sig til at blive døbt. Men hun havde fået et så stærkt vidnesbyrd om sandheden i deres budskab og været sikker på at Ted snart ville indse at evangeliet er sandt og hvor skønt det er. Men det var nu tre år siden og han havde endnu ikke vist tegn på at han nogen sinde havde lyst til at blive medlem af kirken.

„Melissa," begyndte søster Thompson igen mildt: „Kan du godt lide at gå i primary?"

„Ja! Jeg elsker historierne, og min lærer, søster Westover, er så sød." Nu var Melissa holdt op med at græde.

„Tror du på historierne?" fortsatte søster Thompson.

„Ja naturligvis gør jeg det," svarede Melissa tillidsfuldt. „Jeg ved at kirken er sand og at Joseph Smith var en profet."

„Hvordan kan du vise at du ved at det er sandt?" udfordrede moderen.

Melissa forstod hvad det var moderen forsøgte at fortælle hende og vidste at hun ville blive døbt om lørdagen. Men når hendes far ikke kunne komme med, så blev hun bare så ængstelig. Melissa smilede til sin mor og sagde: „Måske far vil komme og se mig blive døbt på lørdag. Jeg spørger ham lige så snart han kommer hjem." Melissa gik ud og ventede på at hendes far skulle komme hjem fra arbejde.

Søster Thompson blev siddende på sengen i dybe tanker. *Ted havde endnu ikke været i kirken. Han havde flere gange været med til selskabeligheder, men der var ikke noget ved evangeliet der virkelig interesserede ham.* Hun håbede at Melissa ikke ville komme ud for en ny skuffelse.

Da Melissa så sin far komme, løb hun ham i møde. Ted Thompson tog sin datter i sine arme og gav hende et stort knus. „Hvad er det min lille pige synes er så spændende i dag?" spurgte han og smilede.

„Far! Jeg skal døbes på lørdag, kan du ikke huske det?"

Hr. Thompson blev lige med et alvorlig: „Ja, det har mor talt om."

Melissa fortsatte hurtigt uden at lægge mærke til sin fars bekymrede ansigt.

„Far, vil du komme og se mig blive døbt — vil du ikke nok? Alle de andres fædre vil være der. Du kommer også ikke?" tryglede hun.

Hr. Thompson var ikke forberedt på dette spørgsmål og vidste ikke hvad han skulle sige. Til sidst sagde han: „Vi får se. Vi får se. Der er længe til lørdag endnu."

Melissa blev skuffet, men hun blev enig med sig selv om at „vi får se" var bedre end „nej". Hun gav sin far endnu et knus og løb ud for at lege med sine kammerater.

Det var smukt og klart vejr om lørdagen og Melissa syntes det var en dejlig dag at blive døbt på. Hun havde ikke talt med sin far om at gå med siden den dag hun løb ham imøde foran huset. Men han havde ikke sagt noget, så hun mente han ville komme.

Den eftermiddag tog Melissa sig et langt, varmt bad og hendes mor hjalp hende i hendes smukkeste søndagskjole. På skabsdøren hang den smukke, hvide dåbskjole søster Thompson havde syet til Melissa. Da de var klar til at gå sagde søster Thompson: „Du må hellere skynde dig min skat, ellers kommer vi for sent."

„Jeg skal lige hente far," svarede Melissa. Men da Melissa fandt sin far

så hun at han stadig var i arbejdstøjet. Han sad og læste avis. „Far er du ikke parat til at gå med til dåben? Vi kommer for sent!"

Hr. Thompson så på sin datters forventningsfulde ansigt og svarede: „Søde Melissa, jeg kan ikke gå med til din dåb. Jeg føler mig helt udenfor. Jeg hører slet ikke til der. Nu må du ikke være vred på mig."

Melissa var ude af huset og løb afsted før hendes far var færdig med at tale. Søster Thompson så tårerne i sin datters øjne og for anden gang den uge spekulerede hun på om hun mon havde gjort forkert i at tilslutte sig kirken.

Der herskede stor spænding i pigernes omklædningsrum mens Ann, Sara og Melissa skiftede til dåbstøj.

„Jeg glæder mig sådan!" udbrød Sara. „Min far har givet mig min egen Mormons Bog. Mit navn står på den og det hele!"

„Å, det er så dejligt," sagde Ann. „Hele min familie skal samles hos min bedstemor og bedstefar efter dåben. Min bedstemor har lovet at hjælpe mig med at begynde på min mindebog."

Sara og Ann lagde mærke til at Melissa var meget stille. „Hvad skal du lave bagefter, Melissa?" spurgte Sara.

„Jeg ved det ikke rigtigt." Melissa vidste at de bare ville gå hjem, men hun tilføjede: „Min mor og far har sikkert en overraskelse til mig."

Melissa tog den hvide kjole ned fra bøjlen, og idet hun trak den over hovedet opdagede hun en seddel der var sat fast med en nål indvendig. Hun tog sedlen af og så at det var hendes fars håndskrift! „Kære Melissa," læste hun. „Jeg er så ked af at jeg ikke kan være der i dag. Jeg ønsker at du skal vide at jeg er meget stolt af dig. Du har truffet

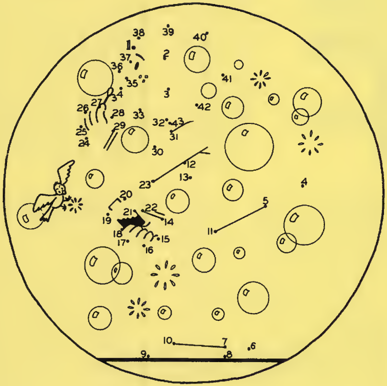

en meget vigtig beslutning i dit liv. Jeg håber bare at jeg en dag kan have mod nok til at træffe den samme beslutning. Men husk, jeg elsker dig meget højt. Far."

Melissa tørrede sine øjne mens hun klædte sig færdigt på. Da bror Adamson hjalp Melissa ned af trinene til dåbsbassinet havde hun det mest strålende smil hendes mor nogen sinde havde set. Da vidste søster Thompson at hun ikke havde gjort noget forkert tre år tidligere da også hun gik ned i det samme dåbsbassin. ☐

BOBLER OG PRIKKER

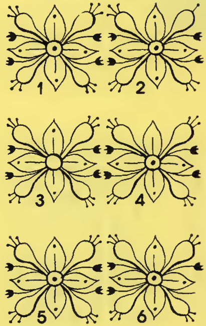
Roberta L. Fairall

Forbind de nummererede prikker og se hvor boblerne kommer fra.

TVILLINGEMØNSTRE

Frances Carfi Matranga

Find de to mønstre der ligner hinanden mest.

derne undervisningsteknik sammen med et uovertruffent kursus.

Indstillingen til undervisningen her er fuldstændig positiv. Hvis det ser ud som om en missionær har svært ved at lære, kommer han til en prøve så vi kan afgøre hans *styrke* fremfor hans indlæringssvagheder. Undersøgelser foretaget på MTC har vist at hvert eneste menneske lærer bedst på sine egne betingelser, som er anderledes end andres. F. eks. er der nogle mennesker som bedst lærer udenad ved at læse stille for sig selv, mens andre klarer det bedre ved at sige ordene. Nogle lærer bedst ved at benytte trykte materialer og andre får mest ud af det ved at benytte båndoptagelser. Nogle lærer bedst i små portioner. Andre må have en bred oversigt. Når MTCs personale først har fundet ud af en missionærs styrke, kan de tilpasse et undervisningsprogram som passer til den enkeltes personlige behov. Dette fører ikke alene til en hidtil ukendt succes for missionæren, men det giver også den pågældende en løsning til hvordan han eller hun i sit liv fremover vil kunne modtage belæring. Der foretages hele tiden undersøgelser på MTC i det daglige arbejde, for at kunne yde de unge mennesker, der påtager sig en af de vigtigste opgaver i verden, den bedste uddannelse.

MTC personalet kan fortælle den ene historie efter den anden om missionærer der har overvundet indlæringsproblemer og er blevet fremragende missionærer. Nogle få af dem kunne næsten ikke læse. Andre har haft svært ved at lære. Nogle har kun kunnet nogle få lektier da de forlod MTC, men har haft enestående succes i missionsmarken. Det er ikke mange missionærer der har alvorlige problemer med at lære, men det er en trøst at vide at selv dem der har, kan få succes. Erfaringen viser at dersom en missionær holder budene og arbejder flittigt, vil han eller hun ikke mislykkes som missionær.

Allen C. Ostergar, der er administrerende leder, kommenterer: „Der kommer mange besøgende her og de fleste af dem er ikke engang medlemmer af kirken. De ønsker at se hvordan vi klarer opgaven. De møder missionærerne ude i verden og bliver imponerede. De vil gerne se hvordan vi uddanner disse enestående unge mænd og piger. Der er kommet mange mennesker her fra universiteter over hele verden. Vi har haft statsledere fra forskellige statsafdelinger fra USA's regering og fra mange andre regeringer. Vi har haft besøg af mennesker fra andre kirker. Der er kommet folk fra Vatikanet i Rom. Der er kommet folk fra nazaræernes kirke, fra baptisternes og metodisternes kirke. Vi har haft besøg af militærfolk, fordi de gerne ville se hvordan vi underviser i sprog. Engang kom der fem højtstående USA officerer og besøgte os. De havde ansvaret for sprogundervisningen i militæret rundt om i De forenede Stater. De besøgte klasserne i to dage og talte med missionærerne, mens de gennemgik vore materialer. Bagefter sagde de: ‚Vi vil gerne skrive kontrakt med jer om at uddanne vore folk her.'

Vi sagde naturligvis til dem at det ikke kunne lade sig gøre, og så stillede de os en masse spørgsmål. Først stillede de det samme spørgsmål som alle stiller når de kommer her: ‚Hvordan gør I det? Hvad er det ved disse unge mennesker der får dem til at gøre det de gør? Vi forstår det ikke.' Og så løber tanker som ‚vidnesbyrd', ‚retfærdighed',

Erfaringen viser at dersom en missionær holder budene og arbejder flittigt, vil han eller hun ikke mislykkes som missionær.

,Herrens Ånd' gennem mit hoved — noget disse mennesker ikke forstår særlig godt. Men det er netop alt dette der gør hele forskellen.

Vi har nogle dejlige faciliteter. Vi har et storslået uddannelsessystem. Og dertil kommer den vidunderlige ånd i missioneringen samt Herrens Ånd, og en missionær kan ikke forfejle sin kaldelse dersom han eller hun gør sin part."

Meget af den fænomenale succes på MTC kan man takke personalet for. Under ledelse af en meget lille gruppe, men højt uddannede og hengivne fuldtidsfunktionærer, arbejder omkring 600-700 deltidslærere og zonekoordinatortrænere. Disse lærere og trænere er for det meste nyligt hjemvendte missionærer, som har vist enestående evner for missionærsagen og hengivet sig til den fuldt ud. „Vi udvælger meget omhyggeligt de lærere vi benytter her," siger lederen for engelskundervisningen, George T. Taylor. „Vi forventer at de har talent, er energiske, motiverede mænd og kvinder som er parat til at bære deres vidnesbyrd. Vi har en meget lille gruppe fuldtidsansatte og en meget stor gruppe deltidsansatte. Med Herrens hjælp udretter disse, kunne man sige amatørlærere, mirakler hver eneste dag." Personalet på MTC betragter ikke deres arbejde som ethvert andet stykke arbejde. De lader allesammen til at opfatte det som en mission.

„Hver eneste dag i mit liv takker jeg Herren fordi jeg må være her," siger ældste Taylor. „Det er en stor ære og et privilegium for mig at være her. Jeg har forsøgt at forberede mig professionelt til arbejdet her, men det er bare overvældende for mig blot at tænke på at der er en plads til mig her. Jeg har stor ærefrygt for dette sted. Jeg betragter det som et stort privilegium og en ære at arbejde med missionærerne. Jeg håber jeg kan være værdig til det."

Mary Ellen Edmunds der står som leder for velfærdstjenestens uddannelse, er enig i dette. „Det er et helligt sted og man kan fornemme det når man arbejder her. Man ønsker blot at være værdig til at være her. Man ønsker at gøre sin del. Vi arbejder med omkring 2000 mennesker som er indsat til at være Herrens tjenere. Det kan man ikke tage let på. Man kan ikke tale ligegyldigt om Herrens salvede."

„Den ånd der er her på MTC kan ikke ignoreres," siger ældste Taylor videre. „Med hele vores utilstrækkelighed forsøger vi at gøre hvad vi er kaldet til, og jeg kan fornemme at her er en særlig magt der får tingene til at gå, som hjælper folk til at gøre hvad de skal, som leder kurset og udviklingen og undersøgelserne og uddannelsen. Her er en overvældende indflydelse som vi ikke altid kan se, men hvis du ser tilbage hvor vi kom fra og hvor vi er nået til, vil du kunne se at der er en hånd som støtter, leder og styrer programmet her. Det bevæger sig hele tiden opefter."

Missionærernes uddannelsescenter ser ud til at være et af de priviligerede steder på jorden hvor Helligåndens indflydelse kan føles stærkest. Tusindvis

Fotografi af Eldon Linschoten

af missionærer har fået personlig del i denne hellige, åndelige oplevelse. Mange har båret vidnesbyrd om at den sete og den usete verden ofte løber sammen og synes at overlappe hinanden her på stedet. Ingen steder på jorden er arbejdsgangen mere vigtig for Herrens plan og mindre antagelig for modstanderen, undtagen måske i templerne.

Alt hvad der skal til det som kaldes lykke findes her. Retfærdighed, et højt mål og kærlighed. „Jeg elsker disse missionærer som mine egne børn," siger præsident Christensen. „I nogen tilfælde er dem jeg lærer bedst at kende, dem der er alt andet end det de burde være, men de klarer det! Vi elsker og værdsætter missionærerne, og det er ikke bare noget jeg siger, men det er kernen i det vi oplever her."

Det er ikke overraskende at de fleste missionærer får en dejlig oplevelse her. „Missionærerne har det meget morsomt her," fortsætter præsident Christensen. „Prøv engang at gå en tur igennem bygningerne og du vil opdage at det er lutter glade mennesker. De smiler. De er opstemte. De har en meget stærk fornemmelse af at det de skal i gang med er noget meget vigtigt. De nyder det. Du kan ikke anvende evangeliets principper i dit liv uden at nyde det. Mange af disse unge mænd og piger er lykkeligere end de nogen sinde har været før i deres liv. Jeg hører dem sige det hver eneste dag.

Mit største håb er at enhver der forla-

Ingen steder på jorden er arbejdsgangen mere vigtig for Herrens plan . . . undtagen måske i templerne.

der stedet her må gøre det med et endnu større vidnesbyrd om evangeliet og med mere åndelighed i deres kaldelse som missionær. Jeg håber de er ivrige efter at komme afsted og udføre deres arbejde, at vi har hjulpet dem til selvagtelse og en fornemmelse for at de evner at klare arbejdet. Jeg håber at de, når de stiger af flyvemaskinen i den mission de er kaldet til, vil have forøget deres evner således at de virkelig kan undervise, hvad enten det skal ske på engelsk eller på et andet sprog.

Det er næsten som at sætte frø til spiring. Søster Christensen og jeg har et lille stykke jord hvor vi sår majs, og vi har opdaget at hvis vi sætter majsene til spiring før vi sår dem, så kommer de hurtigere op. Dette her er på en måde som at sætte sæd til spiring. Så når missionærerne forlader stedet her bør de være rede til at blive sået i den frugtbare jord på deres mission. Missionspræsidenten og hans hustru vil modtage dem og lægge dem i den frugtbare jord, og de vil vokse op og udvikle sig meget hurtigt. Vi påstår ikke at vi kan gøre alt her. Der sker en masse ude i missionsmarken. Vi har dem ikke særlig længe. Men hvis vi kan få dem ind i de rette omgivelser hvor de bogstavelig talt kan begynde at spire, vil de komme godt op og udvikle sig når de kommer ud omkring."

Rundt omkring i verden kan I finde frugterne af den sæd vi lægger til spiring her, en rig høst som kan velsigne jorden for resten af evigheden.

Uddannelsen på MTC gives på følgende områder:

1. Evangeliestudium og åndelighed

Alle missionærerne opfordres til at søge en større forståelse for evangeliet og en øget følsomhed for Ånden. De får muligheder for at arbejde på at fuldkommengøre deres liv så de kan undervise i evangeliet ved hjælp af deres eksempel såvel som ved deres ord. De hjælpes til —

a. at få kundskab om kirkens fundamentale læresætninger.

b. at styrke deres vidnesbyrd om Jesus Kristus.

c. at udvikle en tro der resulterer i godt arbejde.

d. at søge og modtage guddommelig hjælp gennem bøn og faste.

e. at være lydige.

f. at øge deres personlige værdighed.

g. at elske deres næste.

Mens missionærerne er på uddannelsescentret —

a. læser de så meget i Mormons Bog som de kan.

b. læser de missionærpjecerne.

c. lærer de missionærernes skriftsteder.

d. går de i templet en gang om ugen.

e. kommer de til møder hvor kirkens generalautoriteter taler.

f. deltager de regelmæssigt i søndagens møder.

g. deltager de i et grensmøde hver uge.

h. modtager de råd fra en grenspræsident.

i. kommer de til en missionærkonference.

j. modtager de instruktioner fra missionspræsidentskabet.

k. lærer de at udføre præstedømmeordinanser.

l. deltager de i klasser hvor evangeliet studeres.

2. Evnen til at kontakte folk

Ved denne uddannelse får hver missionær hjælp til at udvikle evner til at finde folk som Herren har beredt, undervise dem i evangeliet, hjælpe dem til omvendelse gennem Åndens arbejde, så de kan døbe dem og de pågældende kan blive medlemmer af kirken. For at udvikle sådanne evner lærer missionærerne -

a. fundamentale metoder hvorved man kan finde emner til omvendelse.

b. at undervise i evangeliet ved hjælp af missionærlektierne.

c. skriftsteder der kan understøtte missionærlektierne.

d. fundamentale undervisningsfærdigheder, bl. a. at undervise med kærlighed og forberede undersøgerne til at lade sig omvende med Åndens hjælp.

3. Personlig udvikling

Under denne uddannelse får hver missionær hjælp til at udvikle et positivt syn på sig selv og et bedre velbefindende ved hjælp af følgende programmer:

a. *Fysisk kondition.* Hver missionær deltager i motioneringsklasser hvor de motionerer, øger deres kræfter og udholdenhed samt styrker kredsløbet. Som afslapning kan de deltage i hvilken sportsgren de har lyst til af dem der tilbydes.

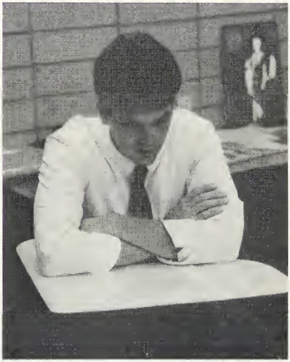
b. *Gode repræsentanter.* Alle missionærer uddannes i evnen til at kommunikere på tværs af kulturer, f. eks. ved at udvise tolerance, medfølelse og ved at kunne klare omskiftelser.

c. *Personlig hjælp.* Alle missionærer får belæring i sådan noget som gode manerer, påklædning, hygiejne, ernæring, vægtkontrol og engelsk skik og brug. Søstermissionærerne får desuden undervisning i makeup, hårpleje og naturlig optræden.

d. *Sikkerhed.* Missionærerne får uddannelse i forsvarlig bilkørsel, sikker kørsel på cykel, sikker anvendelse af varmeovne.

4. Sprog og kultur

Denne udannelse hjælper missionærer som får brug for at kunne klare en samtale på et andet sprog. Endvidere lærer både engelsktalende missionæ-

rer og de som skal tale et andet sprog om særlige kulturnormer og om de forventninger det folk de skal arbejde iblandt har.

5. Missionærer med andre opgaver

Udover missionærernes opgave til at forkynde evangeliet kan alle missionærer, missionærægtepar og visse søstermissionærer få tildelt forskellige andre pligter som kan være med til at etablere kirken og fuldkommengøre de hellige. Sådanne missionærer kan også få uddannelse i følgende:

a. Ledelse og arbejde med medlemmer
b. Velfærdstjeneste
c. Besøgscentre
d. Public relations
e. Arbejde på missionskontor
f. Genealogi
g. Uddannelse
h. Templet
i. International mission

Sprog der undervises i på missionærernes uddannelsescenter

Afrikansk
Amerikansk tegnsprog
Cantonesisk
Dansk
Hollandsk
Engelsk (som det andet sprog)
Finsk
Fransk
Tysk
Græsk
Islandsk
Indonesisk
Mandarin
Navajo
Norsk
Polsk
Portugisisk
Rarotonganesisk
Russisk
Samoansk
Serbo-kroatisk
Spansk
Svensk
Thahitisk
Italiensk
Japansk
Koreansk
Tailansk
Tonganesisk
Vietnamesisk

Service-ordninger

Missionærernes uddannelsescenter er en meget stor og indviklet affære. Ud over uddannelsesprogrammet tilbydes missionærerne mange service-ydelser, som gør stedet til en lille verden i sig selv. Der er bl. a. en rejseafdeling (tusindvis af missionærer flyver til alle dele af verden hver uge). Et posthus, et vaskeri, et cafeterie, en boghandel, et kopieringscenter, en gymnastiksal, et helsecenter og et renseri.

Uddannelsescentre for områdemissionærer

Udover missionærernes uddannelsescenter i Provo findes der seks andre træningscentre i funktion. De ligger i Tokyo, Japan; Hamilton, New Zealand; Mexico City, Mexico; Santiago, Chile; Manila, Philipinerne og Sao Paulo, Brasilien. På disse centre undervises der kun på missionærernes eget sprog og deres uddannelse varer fra fem til fjorten dage.

JEG KENDTE IKKE ENGANG HENDES NAVN

Janene Wolsey Baadsgaard

Jeg har altid betragtet mig selv som en „god lytter", indtil en bestemt aften. Jeg er det midterste barn i en stor børneflok og det har tvunget mig til at måtte lytte for at støjnivauet ikke bleb for højt i mit hjem. Men før denne aften var jeg dog ikke klar over at det krævede mere at lytte end blot at være stille. Det var faktisk først den aften det gik op for mig hvor desperat et menneske kan have brug for en der lytter.

Det havde været en lang dag. For at jeg kunne blive ved med at gå på Brigham Young universitetet i Provo måtte jeg arbejde deltids om aftenen samt gå i skole og læse lektier resten af dagen. Jeg var meget træt og havde lidt medlidenhed med mig selv da jeg gik ind i cafeteriet sent om aftenen efter en temmelig hård dag. Der var næsten tomt i cafeteriet på den tid.

Jeg tog min serveringsbakke og gik omkring for at finde et bord. Fra min øjenkrog lagde jeg mærke til en pige der sad alene ved et af bordene. Hun var begyndt at spise mad med sænket hovede. Hun havde en stor rygsæk, bøger og papir spredt ud over hele bordet hvor hun sad. Det så fuldstændig ud som om hun ønskede at være alene. Der var masser af tomme borde og jeg gik omkring for at finde et jeg kunne sætte mig ved. Pludselig følte jeg mig inspireret til at sætte mig ved siden af pigen jeg havde bemærket. Selv om jeg almindeligvis er reserveret, spadserede jeg straks hen til hendes bord. Jeg prikkede hende på skulderen og spurgte om jeg måtte sidde ved siden af hende.

Hun nikkede tavst og reserveret idet hun begyndte at flytte bøger og papirer fra bordet. Hele hendes udstråling og bevægelser viste mig at hun ønskede at være alene og jeg spekulerede på hvorfor jeg var så påtrængende.

Så begyndte vi at tale sammen, langsomt og forsigtigt. Jeg havde en mærkelig fornemmelse som om hun var en ven jeg havde haft hele mit liv, men ikke set i lang tid, så jeg ønskede at vide alt om hende og hvad der var sket hende. Nu talte vi frit sammen, måske endnu friere end rigtige venner, fordi vi ikke havde noget forbillede at leve op til eller noget ry som ikke måtte spoleres.

Den unge pige fortalte mig om noget yderst deprimerende der var sket hende på dette tidspunkt i hendes liv. Vi talte sammen i timevis. Og så begyndte tårerne at komme.

Da der var gået nogle timer så hun på

Illustreret af Richard Hull

mig og sagde: „I aften sad jeg her alene igen og følte det som om jeg ikke havde en eneste ven i hele verden — og jeg troede virkelig på det. Jeg kunne ikke komme i tanke om et eneste menneske der brød sig om mig. Jeg sad her og tænkte på hvordan jeg kunne slippe af med livet da du kom hen og spurgte om du måtte sidde ved siden af mig. Du vil aldrig kunne forestille dig hvad du gjorde for mig i aften. Jeg har kun kendt dig nogle få timer, men jeg ved at du er min ven og at du er interesseret i mig. Der må stadig være en Gud der bryder sig om mig, når du gør det."

Senere omfavnede vi hinanden før vi gik hver sin vej. Jeg vendte mig pludselig om, idet jeg kom i tanke om at jeg ikke engang kendte hendes navn. Men hun var væk, forsvundet ud i natten.

Mens jeg gik hjem følte jeg mig rigtig godt tilpas ved tanken om at jeg havde fulgt indskydelsen til at sætte mig ved siden af pigen. Mine problemer virkede så små ved siden af hendes. Pludselig huskede jeg at jeg flere gange på samme måde havde følt mig inspireret til at tale til en eller anden, til at tilbringe nogen tid sammen med en, til at ringe til en, eller til at sige nogle opmuntrende ord til en eller anden. Jeg erindrede mine undskyldninger om ikke at ville være for anmassende eller at være for træt eller bekymret over mine egne problemer eller alle de millioner af andre undskyldninger jeg havde for ikke at følge de tilskyndelser jeg så ofte havde fået.

Jeg spekulerede lige med et på hvor mange af de mennesker jeg havde negligeret der havde haft lige så desperat brug for mig som den unge pige jeg netop havde talt med.

Jeg havde aldrig før rigtig været klar over, at for at være „god til at lytte" må man først kunne lytte til Helligåndens hvisken. Jeg var ikke i stand til at skelne mine medmenneskers virkelige behov alene, uden Åndens hjælp. Men med Åndens hjælp kunne jeg lytte med både hjerte og sjæl.

Jeg vil formodentlig aldrig se den pige mere, men jeg håber at jeg heller aldrig mere vil lade være med at lytte til de indskydelser Ånden giver mig. ☐

DER BOR MIN BROR

Lea Mahoney

„Kan du se hvor røgen kommer fra? Det ser ud til at være forfærdelig tæt ved, hvad mon det er der brænder?"

„Måske er det bare noget græs."

„Det er ikke så tæt ved. Men det ser ud til at være i den retning."

„Ja! mon det skulle være i nærheden af . . . vores . . . åh nej!"

Det var vores 13-års bryllupsdag. Vi havde andre aftaler den aften, så vi havde besluttet os til at fejre bryllupsdagen med noget lækker mad på en frokostrestaurant og tage vore fem børn med. Vi havde kun lige bestilt vores mad da et af børnene fik øje på røgen og alle vore tanker om at fejre bryllupsdag næsten blev styrtet i grus. Vi prøvede at fortælle hinanden at det ikke kunne være i nærheden af vores hus og på den måde kom vi igennem frokosten. Men det var også omtrent det hele. Vi skyndte os ind i bilen og kørte hurtigt hjem.

Der var omkring 16 km, men det syntes meget langt. Jo nærmere vi kom røgen jo mere bekymrede blev vi. Det så virkelig ud som om det kom fra vores nabolag. Jeg kan endnu huske det frygtsomme og ængstelige udtryk vi hver især havde i ansigtet under denne køretur.

Vi bor i det sydlige Californien hvor det efter en meget tør sommer er ret almindeligt at se græs brænde. Vores hus lå ved en bakketop og den vej der førte op til vores hus løb helt op til toppen. Bag vores hus og nedenfor bakken var der tusinder ha. græs på et uopdyrket område hvor der voksede klynger af træer hist og her. Den sommer var græsset vokset ret højt og da der ingen regn kom, døde græsset og stod helt udtørret. Græsset måtte på en eller anden måde være kommet i brand.

Da vi nærmede os hjemmet kunne vi se at der allerede var politibiler og brandbiler på vejen op til højen. Vi havde vinden imod os, og ilden havde en umådelig fart på. Jeg hviskede en hurtig bøn: „Kære Gud, red vores hus."

Det er interessant hvad folk synes er vigtigt og værdifuldt når de møder en lillebitte lastbil i indkørslen, beregnet til at bringe deres ejendele i sikkerhed. I vort tilfælde spillede det sentimentale en større rolle end pengene. Familiens optegnelser kom i første række og derpå det eneste møbel, vi overhovedet tænkte på: min oldefars falske klaver. Pigerne måtte vælge hvad de syntes var mest værd og de blev sendt af sted sammen med et wardmedlem, men vores 11-årige tvillingedrenge blev omkring huset og lagde våde tæpper på taget som de hele tiden holdt vådt.

Der lå kun et par huse på den høj, alle sammen et stykke fra hinanden. Vi begyndte ligesom alle vore naboer at rydde vores jord for tørt græs og tørre buske. Det så helt nytteløst ud, men noget måtte vi gøre. Vi kunne jo ikke bare stå der og vente.

„Kære Gud, red vores hus."

Ilden kom nærmere, og det sted hvor vi stod blev varmere og varmere. Og nu havde vi vakt nyhedsmediernes opmærksomhed! TV kameraerne var rettet mod os og vi blev interviewet til aftennyhederne.

„Hvordan føles det at vente på at se ens hus brænde ned?"

„Det må ikke brænde ned."

„Nå ja, men så fortæl hvordan du føler det lige nu."

„Forfærdeligt. Rædselsfuldt."

Politiet havde for længst standset al trafik i vores område. Kun de mennesker der boede der og nære slægtninge fik adgang. Pludselig kom en hel bil fuld af mænd fra vores ward. De var allesammen ivrige efter at hjælpe og vi var taknemmelige for deres omsorg. Så kom der andre ældster. Vi havde kendskab til vejspærringen og spekulerede på hvordan det var lykkedes disse dejlige mennesker at komme igennem.

„Bror Ellett," sagde jeg til en af dem, „hvordan kunne I komme forbi politiet?"

„Det var nemt," klukkede han, „jeg sagde bare at min bror bor derinde!" Det så ud til at være på samme måde alle de andre brødre var kommet igennem vejspærringen.

Et par minutter senere, mens der stadig kom ældster igennem, kom en ung betjent ind gennem indkørslen. „Jeg kom bare for at se den mand," sagde han, „der har så mange brødre."

Jeg gik udenfor huset og talte alle de mænd fra wardet jeg kunne få øje på. Jeg talte til 39. 39 brødre! 39 medlemmer af præstedømmet, tænkte jeg. De kæmpede med ilden, med hvad som helst de kunne få fat på. Med skovle, hakker, river, ja, endog med stokke. Og lige med ét blev jeg klar over at de havde en endnu større magt end de få hjælpeløse redskaber de holdt i hånden. Min sjæl fyldtes med stor fred. Og jeg vidste lige så sikkert som jeg nogen sinde havde vidst noget at der ikke kunne komme nogen ild gennem denne linie af ildbekæmpere.

Enhver som nogen sinde har set en gruppe fuldvoksne træer, eller blot et enkelt træ, eksplodere under brand vil vide hvilken rædsel det vækker. Specielt når man ser det i sit eget kvarter. Mens jeg stod og så på flammerne der syntes at nå helt op til himlen, vidste jeg stadig at jeg og alle mine var i sikkerhed imod det brændende helvede. Den fred og ro der fyldte mig vil jeg aldrig fuldt ud kunne beskrive. Jeg var så taknemmelig, åh så taknemmelig for mit medlemskab i kirken og for den kundskab jeg havde. Tårerne løb mig ned ad kinderne mens jeg takkede Herren, ikke så meget for de materielle ting vi ville redde, men for det åndelige som ikke kan ødelægges.

Der var en som havde gravet et brandbælte mellem brandområdet og os. TV kameraerne havde travlt med at optage hvad der for dem var nyheder. Brandbæltet havde ikke været bredt nok til at standse ilden hvis der ikke pludselig var sket noget andet. Vinden der hele tiden havde blæst kraftigt imod os vendte helt uventet og fuldstændig, og begyndte at blæse i retning af det allerede brændte område. Det var nu let-

tere at bekæmpe ilden, og den nåede slet ikke over brandbæltet, hen imod vores hus.

„Min bror bor derinde," havde de sagt.

Min bror! Jeg kunne stærkere end nogen sinde fornemme det bånd der binder os sammen i kirken. Jeg følte hvilken kærlighed og omsorg der herskede for min familie. Vi var ikke alene. Vi havde hinanden.

Det sker tit når vi kører om aftenen at jeg ser et ensomt lys langt borte og jeg spekulerer på hvem der mon bor derinde.

Og min erindring farer som et lyn gennem mit hovede: „Der bor min bror!" □

PLADSEN VED SIDEN AF DIG

Ældste Gene R. Cook
De halvfjerds første Kvorum

Jeg hilser en kongelig generation, den mest storslåede generation af unge, både i antal og kvalitet, som nogen sinde vil leve på jordens overflade. I udfører utallige gode gerninger. Jeres indflydelse vil kunne føles over hele verden før I er færdige med at leve på denne jord.

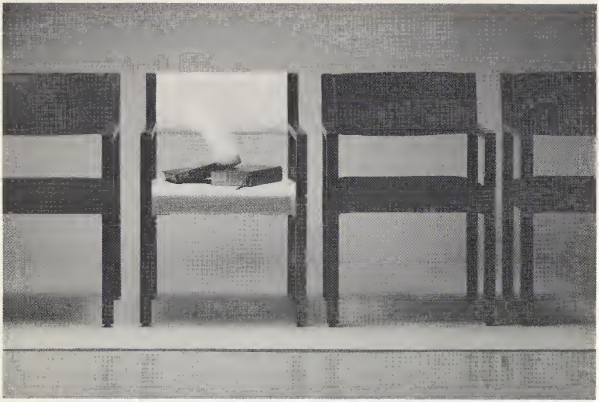
Lad mig fortælle om to unge mennesker som hører med til denne kongelige generation af unge. Jeg kender ikke disse to ved navn. Jeg kender kun resultaterne af deres gode indflydelse.

I efteråret 1978 var, lad os kalde ham Jeff, meget mismodig over sit liv. Han var født som medlem af kirken, men han havde det meste af tiden været passiv. Han havde giftet sig med et medlem af kirken, men efter et par år blev de skilt på grund af ægteskabelige vanskeligheder. Ud over dette led Jeff af en alvorlig sygdom. Han havde sukkersyge, hvilket havde gjort ham delvis blind.

Han arbejdede som natvægter på en kemivirksomhed. Hans arbejdskammerater var ikke medlemmer af kirken. De forsøgte gennem flere måneder at lokke ham ved at sige: „Kom med os Jeff, kom med og få en øl." „En cigaret skader da ikke," eller „Jeg har nogle dejlige venner, du skulle tage at komme med og få lidt sjov i aften." Der var masser af muligheder for at overtræde budene, men han havde endnu ikke deltaget i nogle af disse ting.

En fredag aften hvor Jeff følte sig særlig mismodig og ensom, inviterede en ven ham med ud på sjov i en by der var kendt for sine spillecassinoer og umådeholden livsstil. Han besluttede sig i sin desperation til at tage med. Han tænkte for sig selv: „Hvad betyder det? Ingen bryder sig om mig mere. Jeg er i en elendig forfatning. Så jeg kan lige så godt gå." Mens han sad i bussen tænkte han på det dårlige han ville være med til. Han ville vise sin eks-hustru, kirken og alle mulige andre at han var uafhængig. Mens denne dårlige ånd fortsatte blev Jeff mere og mere besluttet på hvad han ville gøre og i hvilken retning han ville gå.

Så steg en soldat op i bussen og gik ned igennem gangen. Han kunne have valgt sig en hvilken som helst plads, men han satte sig ved siden af Jeff. Soldaten var en meget glad ung mand og han talte med Jeff om „familiesammenhold" og „kirken". Jeff begyndte at blive nysgerrig, for han spekulerede på om den unge mand måske var medlem

Fotograferet af Jed Clark

af kirken. Soldaten spurgte: „Hvad ville du sige hvis jeg fortalte dig at jeg aldrig nogen sinde har røget eller drukket kaffe eller spiritus? Og hvis jeg fortalte dig at jeg er 26 år og moralsk ren?" Jeff lod som om han blev chokeret og sagde: „Er det sandt?" Soldaten spurgte: „Synes du der er noget forkert ved det?" Så sagde Jeff: „Nej, enhver har jo lov til at vælge hvad han ønsker at gøre." Den unge mand begyndte at bære sit vidnesbyrd om evangeliets sandhed og undervejs fortalte han at han havde haft det privilegium at døbe 15 mennesker indenfor de sidste 6 år. Ligesom bussen kom til det stoppested hvor soldaten skulle af, bar han atter sit vidnesbyrd, steg af bussen og forsvandt i mængden.

Jeff var forbløffet. Han tænkte ved sig selv: „Her sidder jeg fordybet i selvmedlidenhed, og så kommer denne unge mand der har lige så mange problemer som jeg, og han møder denne verden helt positivt. Her sidder jeg, kritisk over for mig selv og alle omkring mig." Lige på stedet vidste Jeff hvad han ville gøre. Han blev ved med hele tiden at sige til sig selv: „Jeg må se at få herredømme over mit liv. Jeg må se at komme ud af denne situation og blive mere positiv." Han tog ind til byen og mødte sin ven, men denne gang var det Jeff der bestemte. Han vendte hjem med sin tro styrket og taknemmelig fordi Herren havde sørget for hjælp til ham netop i det øjeblik han havde brug for den.

Mon den unge soldat nogen sinde får at vide at han talte med et andet medlem af kirken? Vil han nogen sinde få at vide at han var i harmoni med Herren og et redskab i hans hænder til at redde Jeff fra nogle meget uønskværdige konsekvenser?

Den unge mand var missionær. Som

missionspræsident i Uruguay, Paraguay mission, fik jeg et brev fra et ikke-medlem. Han skrev til mig fra Asuncion, Paraguay. Det væsentligste han skrev var dette:

„Jeg opholdt mig i præsident Strossner lufthavnen i Asuncion i Paraguay, mens jeg ventede på et fly, da en ung nordamerikansk missionær kom hen til mig.

Jeg blev hurtigt klar over at missionæren var på vej hjem idet han var færdig med sin mission. De var faktisk lige ved at kalde ud til den unge missionærs fly. Til trods for at missionæren var i færd med at forlade landet gav han sig tid til at sætte sig ved siden af mig et øjeblik, bære sit vidnesbyrd og give mig pjecen ,Visdomsordet'. Jeg undrede mig over at han gjorde det når han var på vej hjem og allerede havde fuldført sin mission. Han behøvede ikke at henvende sig til mig, men han havde Ånden hos sig og jeg er sikker på at jeg også kunne føle det.

Siden har jeg læst pjecen ,Visdomsordet' og synes at Joseph Smiths ord som står heri er sande. Jeg vil især gerne have at du skal vide hvilken storslået missionær du har, eftersom jeg kunne føle Herrens Ånd gennem ham. Vil du være venlig at sende nogle repræsentanter fra din kirke til at undervise mig i evangeliet, således at jeg kan blive medlem af mormonkirken?"

Jeg har ofte spekuleret på hvordan denne missionær mon vil føle det i sit næste liv, hvis ikke i denne verden, når han til sidst lærer denne mand at kende. Manden vil måske sige: „Ældste sådan og sådan, kender du mig?" Og ældsten vil svare: „Nej, det gør jeg ikke." „Kig endnu engang, ældste, kan du ikke huske mig?" Ældsten vil formodentlig sige: „Nej, jeg har aldrig mødt dig før?" Så vil manden sige: „Kan du ikke huske dengang i lufthavnen i Asuncion, Paraguay? Jeg er ham du bar vidnesbyrd for. Det var på grund af dig at jeg blev døbt." Så vil han fortsætte og med bevægelse i stemmen sige: „Og det var også din skyld at min hustru, og de her, mine fem børn og deres børn og deres børns børn blev døbt. Faktisk er alle disse hundredevis af mennesker kommet ind i kirken *på grund af dig.* Gud velsigne dig fordi du ikke var bange og fordi du adlød Herrens råd som siger: ,Men i nogle har jeg ikke behag: Thi de vil ikke oplade deres mund; men af frygt for mennesker skjuler de det talent, som jeg har givet dem. Ve sådanne, thi min vrede er blusset op imod dem.' (L&P 60:2)." Denne unge ældste vil blive uendelig glad når han opdager at det som han mente ikke havde særlig stor værdi eller blot var „at så sæden" har båret rigelig frugt.

Disse to unge Herrens tjeneres uselviske gerninger står virkelig optegnet i Himmelen. Herren kender dem begge særdeles godt. Jeg er sikker på at han har gjort god brug af dem i andre tilfælde på grund af deres villighed til at lytte til Åndens tilskyndelser.

Mange mennesker er så engagerede i deres egne følelser, tanker og selviske ønsker at det er vanskeligt for Herren at inspirere dem og benytte dem som redskaber i sine hænder for at få udført sine formål.

I er en kongelig generation af unge. Bliv ved med at gå fremad og lad jeres retfærdige indflydelse kunne mærkes. Herren vil udføre mirakler *gennem jer.* Jeg beder til at I hver især altid vil lytte til Åndens tilskyndelser og have mod til at følge dens anvisninger. □

SIDSTE DAGES HELLIGES SØNDAGE

William G. Hartley

Hvordan holdt man sabbatsdagen på Joseph Smiths tid? Har vi taget nogle ideer til sabbaten fra andre? Hvordan afholdt man offentlige andagtsmøder før vi fik rummelige forsamlingshuse hvor temperaturen var termostatstyret? Hvorfor blev præstedømmemøderne flyttet fra en hverdagsaften til om søndagen? Hvorfor flyttedes fastedagen fra den første torsdag til den første søndag i måneden? Hvilke ændringer er der sket i administreringen af nadveren? Hvordan har tidligere generationer defineret hvad der var en passende og en upassende adfærd på sabbaten?

Svaret på sådanne spørgsmål afslører at vore dages fortravlede sidste dages helliges sabbat i visse detaljer er anderledes end tidligere generationers sabbat. I løbet af de sidste 154 år har profeterne gentagne gange bemyndiget ændringer i sabbatens aktiviteter for lettere at kunne imødekomme de helliges skiftende behov.

Da kirken blev organiseret den 6. april, 1830 — en tirsdag — havde Herren endnu ikke givet åbenbaringer med forklaringer om hvordan han ønskede de hellige skulle holde sabbaten. I en åbenbaring blev de befalet om „ofte (at) samles for at nyde brødet og vinen til minde om den Herre Jesus" (L&P 20:75), men der står ikke noget bestemt om at søndagen skulle bruges til det. Først 16 måneder senere blev nadveren forbundet med søndagen ved åbenbaring. (Se L&P 59).

Men hvad foretog disse første medlemmer sig så om søndagen?

De holdt stort set søndagen på samme måde som de havde gjort som protestanter. De fleste stammede fra New England, og ifølge overleveringerne følte de sig dybt forpligtede til at holde andagt om søndagen. Deres forfædre havde i kolonitiden gjort det til et lovspørgsmål at overholde sabbaten på rette vis, og det krævede regelmæssig tilstedeværelse ved kirkemøder, ingen måtte arbejde eller drive forretninger, og der måtte ikke foretages unødvendige rejser. På Joseph Smiths tid var denne forpligtelse overfor en helligdag, beregnet til hvile, stadig meget fremherskende i det amerikanske samfund, selv om det i nogle grænseområder var

helt almindeligt at bryde sabbaten, som f. eks. i Missouri.

I 1830 afholdt nogle kirker to forkyndelsesmøder, et om formiddagen og endnu et om eftermiddagen. De første hellige, som var kendt med en sådan mødeplan, tog den til sig. (Denne mødeplan med to møder på sabbaten fortsatte i USA og mange andre steder indtil kirken i 1980 indførte den samlede mødeplan).

En konference der blev afholdt den 9. juni 1830 er det allerførste sidste dages hellige sabbatsmøde vi kender i detaljer. Joseph Smith skrev:

„Vi åbnede med sang og bøn, vi nød sammen symbolerne på Herren, Jesu Kristi, legeme og blod.

Derpå fortsatte vi med at give håndspålæggelse til flere som netop var blevet døbt, og bagefter råbte vi navnene op på forskellige præstedømmeledere og ordinerede dem. Der blev givet mange formaninger og instruktioner." (*Historie of the Church, 1:84)*

Her ser vi det fundamentale i vore dages nadvermøder, kun to måneder efter at kirken var organiseret: Bønner, nadver, forkyndelse og sang.

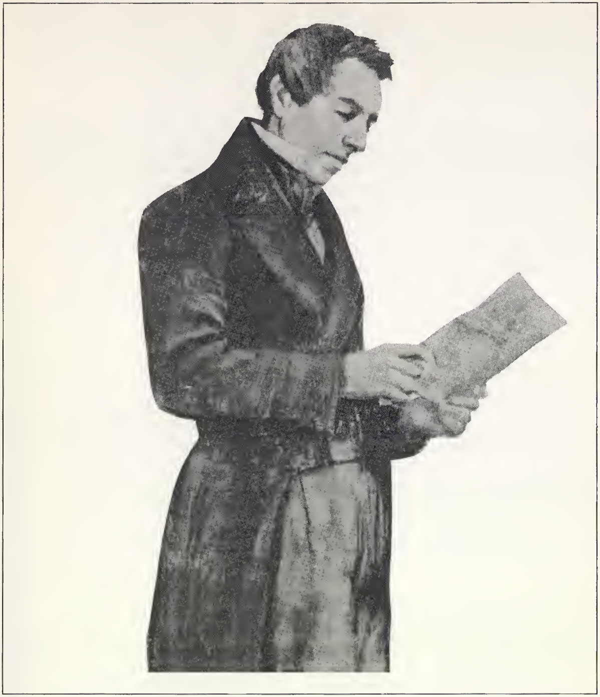
En måned efter dette møde understregede Herren sangens store betydning ved at bede profetens hustru, Emma Smith „foretage et udvalg af åndelige sange" til brug ved kirkens møder. „Thi min sjæl fryder sig i hjertets sang," sagde Herren „Ja, de retfærdiges sang er som en bøn til mig" (L&P 25:11-12). I Emmas salmebog var der ingen noder, men tekst til 90 salmer, og den blev trykt fem år senere.

Den mest detaljerede åbenbaring vi har om sabbaten kom i august 1831 og står i L&P 59. Her beder Herren os holde os uplettede af verden og siger at vi skal gå „til bedehuset og ofre dine sakramenter på min hellige dag" (vers 9). Herrens dag, eller søndagen er en dag der er beregnet til at de hellige skal „hvile fra dit arbejde og tilegne den allerhøjeste din andagt" (vers 10), samt „ofre dine gaver og sakramenter . . . og bekende dine synder for dine brødre og for Herren" (vers 12). Og på denne dag skal du „tilberede din mad i hjertets oprigtighed" (vers 13). Denne åbenbaring tjener som vores regler om sabbatens overholdelse.

„Bedehuset" var i disse første dage ofte et privat hjem, en lille skolebygning eller, når større grupper var forsamlede, en lysning i skoven eller en lund. Ifølge ældste George A. Smiths udtalelse i 1855 sagde folk i almindelighed at på Joseph Smiths tid „blomstrede mormonismen bedst udendørs". Han huskede at de „ikke før efter profetens død fik rejst en bygning der var stor nok til at rumme alle de hellige". De største mødelokaler var dem i Kirtland og Nauvoo templerne, her kunne kun være fra 500 til 1000 mennesker. (*Journal of Discourses,* bind 3, s. 23).

I Kirtland i 1835 fortsatte sabbatens møder det samme mønster med bøn, forkyndelse og administrering af nadveren. Vi ved ikke hvilke nadverbægre der blev brugt i den tid, men vi formoder det har været drikkebægre eller glas — som almindeligvis brugtes til at drikke af — samt tallerkener eller kurve. Det var almindeligt at forkynde mens nadveren blev delt om fra medlem til medlem.

Næst efter nadveren var talen det vigtigste ved søndagens andagt. Forkyndelsen optog den største del af hvert offentligt møde og medlemmerne blev ofte dybt bevæget af den. W. W.

Phelps skrev: „Præsident Smith talte sidste sabbat . . . det var en af de mest storslåede taler jeg nogen sinde har hørt. Den varede tre og en halv time og afslørede flere hemmeligheder end jeg kan skrive på dette tidspunkt."

Søndag aften var der en masse forskellige aktiviteter, bl. a. bryllupper, bønnemøder i private hjem, kvorumsmøder, patriarkalske velsignelser, festmåltider, kirkeretsmøder eller blot besøg hos familie eller venner.

Sabbatsdagen i kirken i Missouri foregik på lignende måde: „Vi tog i reglen til Far West om søndagen," husker John Bush. Nogle få af de hellige havde

hestevogne, og selv dyrene skulle hvile på sabbaten, så folk kom spadserende langvejs fra til de store skolebygninger. Bush tilføjede: „Søndag efter søndag kunne man se store grupper mænd, kvinder og børn stile hen imod skolen." De som ikke kunne komme ind, stod udenfor og kiggede gennem et vindue. Andre møder i Missouri blev holdt i private hjem eller under et stort træ, og en hestevogn gjorde det ud for forhøjning.

I Nauvoo i Illinois hvor kirkens medlemstal hurtigt voksede til over 10.000, var de bedste steder for søndagsmøderne udendørs, i en lille skov i nærheden af tempelgrunden eller på selve tempelgrunden. „Til morgen har jeg talt til 8000 mennesker ude i lunden" skrev profeten Joseph, den 3. juli, 1842. (*History of the Church,* 5:56).

I optegnelserne har man glemt at oplyse os om hvor ofte nadveren blev administreret til sådanne kæmpeforsamlinger, skønt det til en konference på den anden side af floden i Iowa sidst i 1844 blev besluttet „at nadveren skulle nydes hver anden sabbat". I England og andre missionsområder deltog mindre grupper af hellige hver uge i nadveren.

Det første ward blev stiftet i Nauvoo, men det skete af hensyn til tiendebetalingen og ikke for at der kunne holdes regelmæssige møder. Optegnelserne viser ikke noget om wardnadvermøder i Nauvoo, kun om formiddags- og eftermiddagsmøder som omfattede hele samfundet. Under de sidste dages helliges vandring over de store sletter forsøgte de hellige at få mennesker og dyr til at hvile om søndagen. „Hver lørdag aften skulle vi slå de telte op vi havde og gøre lejren klar så vi kunne hvile på sabbaten," skrev Wilford Woodruff i april 1847. Men somme tider var det nødvendigt at rejse om søndagen: „Vi måtte tage afsted før morgenmaden fordi vi manglede brænde og vand," skrev Eliza R. Snow den 23. august, 1846.

I Heber C. Kimballs dagbog beskrives en åndelig sabbat som pionererne oplevede den 30. maj, 1847: „Klokken 9 trak de fleste af brødrene sig tilbage for sig selv lidt syd for lejren, hvor de havde bønnemøde, og så mange som ville kunne give udtryk for deres følelser. Lidt før 12 mødtes de igen det samme sted for at deltage i nadveren." Ved middagstid forlod en udvalgt gruppe lejren, fandt sig et isoleret sted mellem bakkerne, tog deres tempeltøj på og „opsendte en bøn til Gud, for os selv, for denne lejr og for alt som vedrørte den, for brødrene i hæren (mormonbataljonen), for familier og alle de hellige, og Præsident Young bad bønnen. Vi var alle glade for at få dette privilegium at kunne samles på et fredeligt sted og bede." Resten af dagen gik med at hvile og meditere — „der faldt ingen spøgefuldheder, ingen lo og der var heller ikke intetsigende sludder," skrev ældste Kimball — der blev spist et enkelt måltid, ført samtaler, og klokken 17 holdt lederne endnu et bønnemøde til det blev mørkt.

I årene fra 1850 til 1900 undergik sabbatsdagen i kirken en stor forandring. Alle ward havde deres kirkebygning, og det var for første gang muligt for dem at afholde nadvermøder og søndagsskole. Afholdelsen af lokale møder betød til gengæld også at nogle flere lokale medlemmer deltog i sabbatens aktiviteter som klasselærere og medlemmer, ledere og til velsignelse af nadveren, som talere og til at bede bøn samt til at synge i koret. Der blev indført

Illustreret af William Whitaker

særlige fastedage og stavskonferencer hvert kvartal.

I begyndelsen foregik andagterne udendørs. To måneder efter at pionererne var ankommet til Salt Lake besøgte en nyankommen et søndagsmøde og „opdagede at det blev afholdt ved siden af en høstak". Et år senere blev der afholdt et sabbatsmøde „syd for det gamle forts nordre mur". En sekretær fra Logan i Utah målte tilstedeværelsen efter hvor meget plads de tilstedeværende optog: „Mødet i dag var vel besøgt, forsamlingen dækkede over en halv acre (ca. 2000 m^2)."

I den varme sommersol blev der sørget for skygge udendørs ved hjælp af løvgange der blev bygget af pæle, overdækket med grene. Men naturen, og især blæsten, voldte stadig problemer: i St. George i Utah måtte de engang „sømme vogndækkener rundt om løvgangen for at blive beskyttet mod vinden".

De første indendørs møder der blev afholdt udenfor private hjem, afholdtes i skolebygninger der var bygget af bjælker eller lerklinede mursten. De var ofte meget små (i Toquerville i Utah havde man f. eks. et hus på 6 X 4 1/2 meter til 19 familier), så de unge måtte ofte blive hjemme mens de voksne sad sammenpressede til søndagens møder. Så snart det var muligt byggede samfundene store murstensbygninger, nogle med en ekstra etage. Nogle af de mest befolkede samfund, som f. eks. i St. George og Salt Lake City i Utah, blev der

rejst store offentlige tabernakler foruden wardhaller.

Hvad enten de hellige afholdt deres møder udendørs eller indendørs, var det fundamentale ved deres sabbatsmøder forkyndelsen om formiddagen og til eftermiddagens nadvermøder, hvis ikke vejret forhindrede dem. I multiward afholdt staven de to andagtsmøder, mens der der udover blev holdt wardsaftenmøder. George Goddard skrev i 1860 om sabbaten: „Gik med min hustru Betsy i tabernaklet klokken 10 om formiddagen og klokken 2 om eftermiddagen ... om aftenen var vi til 13. wards møder."

Lidt efter lidt blev samfunds (eller stavs) nadvermøder erstattet af wardsmøder. Hovedmøderne i Salt Lake tabernaklet formiddag og eftermiddag ophørte f. eks. det ene i 1876 og det andet i 1890.

For at give variation i nadvermøderne hentede man ofte talere udefra. Generalautoriteterne brugte megen tid på at besøge ward og på taleopgaver. Talerne varierede i længde fra nogle minutter til næsten to timer.

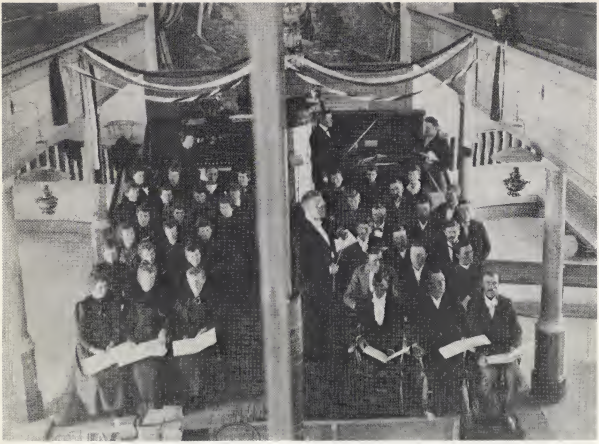
I 1870erne sendte stavene „hjemmemissionærer" ud for regelmæssigt at forkynde i wardene. Hjemmemissionærerne fortsatte med at besøge wardene hver måned indtil de ved århundredskiftet blev til det, som i vore dage er stavens højrådsmedlemmer.

„At gå til konference" var noget særligt i Utahs første år. Folk kom rejsende i arbejdsvogne, enspændervogne, kærrer eller til hest, til fods eller med toget. Mange benyttede rejsen til general- eller stavskonferencer til at forny venskaber. Stavens kvartalskonferencer der afholdtes regelmæssigt efter 1877 gik ofte på omgang mellem stavens førende byer, og planlægning m.h.t. konferencegæster var for mange familier et højdepunkt.

I nogle af de første ward blev nadveren kun uddelt en gang om måneden, men efter 1850 blev det almindeligt at nyde nadveren hver uge i de fleste pionerkolonier. I 1856-57 skete der en bemærkelsesværdig undtagelse, idet nadveren blev tilbageholdt i en kortere periode for at hjælpe de hellige til at tænke alvorligt over betydningen af deres medlemskab af kirken. Det var ofte biskopperne selv der personligt velsignede nadveren, både i deres eget vard og til stavens nadvermøder. En biskop bemærkede i 1874 at han havde administreret nadveren i det ny tabernakel sammen med sine to rådgivere og wardets lærere.

Der blev fremstillet et sæt forsirede nadverbægre til brug ved Salt Lake tabernaklets nadvermøder. Der var 12 bægre „af forsiret, massivt sølv med 2 smukke, udskårne håndtag", samt 12 tallerkener (senere kurve) til brød. Da St. George medlemmerne talte om hvilke nadverbægre og bakker de skulle købe, fortalte en bror hvordan Salt Lake fik brødrene til at „give deres sølvure, skeer osv" for at få disse ting fremstillet. Wardene anskaffede sig på samme måde deres egne, men mindre kostbare, nadverbægre og bakker, der ofte var af glas i stedet for metal.

Mange af de første omvendte mormoner havde været protestanter og vant til at gå i søndagsskole, og i optegnelserne kan man se hvordan der afholdtes en slags sidste dages hellige søndagsskole i Kirtland, Ohio, i Nauvoo, Illinois, og i England i 1844. En tidligere ansat i en protestantisk søndagsskole, Richard Ballantyne, begyndte

den første søndagsskole i Utah i 1849, hvor 50 unge mellem 8 og 14 år mødtes i et særligt værelse han havde bygget til sit hus. Andre gjorde ham det efter, og således fik de fleste ward uafhængige søndagsskoler. I 1870'erne havde 200 søndagsskoler omkring 15.000 unge og voksne medlemmer. For første gang deltog kvinder og børn direkte i et sabbatsmøde som lærere og elever, og mange mænd blev travle ledere og lærere. Til søndagsskolen hørte sang, bøn, lektier om skrifterne, katekismus og oplæsning, ligesom eksaminationer som dem, biskop Frederik Kesler deltog i: „Huset var godt fyldt, talerne var gode og der blev uddelt en masse belønninger i form af særlig udvalgte bøger."

Eftersom søndagsskolebørnene i reglen ikke kom til eftermiddagens nadvermøder bad Det øverste Præsidentskab om at få nadveren uddelt i søndagsskolerne. Og her skildrer biskop Kesler en situation:

„Jeg besøgte vores wards søndagsskole og talte et par minutter mens nadveren blev delt om, og det var anden gang at den blev administreret til vore børn i søndagsskolen. Jeg gav dem . . . nogle belæringer angående dette."

En anden bemærkelsesværdig ændring i forbindelse med sabbaten skete da de unge fik lov til at være med til at administrere nadveren. I 1870'erne blev drenge i alderen 11-17 år ordineret til diakoner. Det havde hidtil mest været voksne der optog stillingerne som ledere i det aronske præstedømme og virkede som „fungerende" diakoner, „fungerende" lærere og „fungerende" præster. Drengediakonerne fik over-

draget to store søndagsopgaver: de skulle anvise pladser ved møderne og i øvrigt passe wardets bygninger og uddele nadveren. I 1854 fik Salt Lake Citys diakoner at vide:

„Hvor er det dejligt at se en pæn dreng ordentlig og ren, med rene hænder og pænt friseret hår, liste forsigtigt, for ikke at lave støj, mens han hjælper folk på plads. Det afhænger meget af en diakon om et møde bliver behageligt. Vi bør være der mindst en time før mødet begynder. Huset skal være pænt og rent, med en ren dug på bordet og der må sørges for at den altid er ren." (Brev fra Det øverste Præsidentskab, 11. juli, 1877).

I 1896 blev fastedagen flyttet fra den første torsdag hver måned til den første søndag, så folk der gik på arbejde og skoleelever kunne være med. Ved særlige lejligheder blev fastesøndage helliget specielle formål. Under den spanske syge i 1918 hvor offentlige møder var forbudt anmodede Det øverste Præsidentskab kirken om at afsætte den 22. december som en særlig fastesøndag „for at bremse og ved guddommelig kraft i en fart få standset den ødelæggende plage der hjemsøger jorden". I 1946 afholdt vi en særlig fastedag den 19. august i taknemmelighed for Japans overgivelse, og det samme skete i december 1947 for at de hellige kunne „bidrage til den største sum der kunne gives for at lindre lidelserne for det krigshærgede Europa".

En enkelt ændring der er sket med hensyn til sabbaten i vort århundrede var indførelsen af små, enkle nadverbægre. Ideen blev foreslået i 1890'erne, men blev først indført i 1911 da en ny type bakker med små bægre blev designet. Det varede ikke længe før de almindelige bægre forsvandt og blev erstattet med metal-, glas-, pap-og plastikbægre.

Gennem årene har nadveren været ledsaget af forkyndelse, sang og musiknumre. I 1946 afskaffede Det øverste Præsidentskab alle sådanne forstyrrelser. De sagde at det ideelle var at have absolut ro: „Vi bryder os ikke om at sangsoli, duetter, sanggrupper eller anden musik skal gribe forstyrrende ind i den hellige ordinanse." (*Brev fra Det øverste Præsidentskab,* 2. maj, 1946).

En af de senere ændringer angår også musik. Eftersom salmebogen fra det nittende århundrede indeholdt flere korsange end forsamlingssange, var der ikke megen forsamlingssang. Men lige siden 1909 har vores salmebøger været beregnet til forsamlingssang, så medlemmerne kan synge med.

Ældre medlemmer kan endnu huske da wardets præstedømmemøde blev afholdt mandag aften, noget som blev indført i 1908. Nogle biskopper foretrak dog at afholde præstedømmemødet om søndagen, før eller efter søndagsskolen, for at undgå at mennesker som boede langt fra kirken skulle rejse så ofte. Da wardene i 1930 fik tilladelse til at afholde præstedømmemøder om søndagen eller på hverdagsaftener, foretrak de fleste søndag morgen, en praksis som blev standard over hele kirken.

Lige siden kirkens første tid har lederne forsøgt at forhindre at sabbaten skulle blive optaget af for mange møder. I 1904 skrev en forbitret stavsleder i Cache i Utah: „Søndagen blev så optaget at det var lige så hård en arbejdsdag end nogen af de andre." To årtier senere bemærkede ældste Melvin J. Ballard offentligt at „der er alt for man-

ge aktiviteter søndag aften". Sådanne udtalelser har været årsag til de anstrengelser der ind imellem er gjort for at forenkle sabbatens skema.

Et sådant forsøg blev gjort i årene mellem 1928 og 1938, hvor præstedømmeklasser i mange ward blev slået sammen med søndagsskoleklasser. Brødrene håbede på at de hellige ville anvende den tid de sparede på sabbaten klogt:

„Søndagsskoler og møder er tilrettelagt således at de falder bekvemt for folk og således at de får en fornuftig tid på sabbatsdagen uden kirkeaftaler. Vi appellerer oprigtigt til folket om trofast at holde deres mødeaftaler, og udnytte den del af søndagen som ikke går til aftalte møder med at øge familiesammenholdet i deres hjem, i den hensigt at stimulere og etablere større troskab mod hjemmet, et bedre kammeratskab mellem forældre og børn og et mere inderligt forhold til alle vore kære." (*Udtalelse af Det øverste Præsidentskab*, 1. september, 1928).

I de senere år har omstændighederne somme tider gjort det nødvendigt at forenkle søndagens skema på forskellige måder. I nogle missionsområder hvor transporten forekommer vanskelig er der blevet afholdt søndagsmøder uden interval imellem. Forårsaget af en energikrise i USA udsendte Det øverste Præsidentskab i december 1973 denne anmodning: „For lokale forsamlinger i områder hvor medlemmerne bor i stor afstand fra kirkebygningen kan det bemyndiges at afholde alle søndagens møder umiddelbart efter hinanden, hvis det ønskes."

Da det samlede mødeskema i 1980 blev offentliggjort, blev det modtaget med begejstring af familierne overalt i kirken. Mens familiens medlemmer under den tidligere mødeplan ofte var borte fra hjemmet på forskellige tidspunkter til forskellige møder, fik familien nu mere tid som de kunne tilbringe på en meningsfuld måde sammen og „skabe et bedre forhold mellem forældre og børn".

Selv om mødeskemaerne har ændret sig gennem årene, så er der ikke sket store forandringer med hensyn til de fundamentale råd de hellige har fået angående personlig adfærd på sabbaten. En af reglerne for den forenede orden lød således: „Vi vil holde sabbatsdagen hellig, hellige den gudsdyrkelse, læse gode bøger, hvile, give anvisninger og deltage i møder." I årene siden 1830 er de omlægninger og ændringer i sabbatsmøderne som har fundet sted gjort for at hjælpe de hellige, så de kan blive beriget og opfylde hensigten med sabbaten, nemlig at dyrke Gud. Mødestrukturen er beregnet på at hver enkelt kan få tid til at drage mere åndelig nytte af sabbaten når de kommer hjem og skal imødekomme familiens og deres personlige behov.

I 150 år har kirken sørget for at de hellige kunne komme til fortrinlige møder for at forny deres personlige pagter, lære af talere og lærere, lære ved at undervise og tale samt ved at synge, bede og meditere. Men det er ikke nok kun at komme til sabbatsmøder: ansvaret for at gøre hele dagen hellig og til en åndelig berigelse påhviler den enkelte hellige. ☐

William G. Hartley er historieforsker på Joseph Fielding Smith institut for kirkehistorie ved Brigham Young universitetet. Han er også lærer for højpræsterne i Sandys 37th ward, Sandys østlige stav, Utah.

INVESTERING I EVIGHEDEN

Ældste John H. Groberg
De halvfjerds' første Kvorum

Jeg kunne tænke mig at tale om hvor vigtigt det er at investere klogt. Jeg husker der var en der sagde at en klog investering er et helt livs arbejde værd. Jeg er sikker på at det godt kunne bevises. Men i reglen er timelige investeringer underlagt de barmhjertige kræfter som ligger udenfor vores kontrol — en betydelig forretningsmands eller sælgers dyd eller mangler, patentet på en ny opfindelse som kan erstatte vort firmas produkter, pludselige stigninger i olieprisen, uventede ændringer i rentesatser eller et brat fald i leveringen og produkter. Jordiske investeringer holder ikke selv om vi også derved har succes for en tid. Der findes derimod en anden investering som *ikke indebærer risiko* på nogen måde, og den giver et *gavmildt udbytte* hele tiden fremover. Jeg tænker på investeringen af tid, på åndelige investeringer i gode egenskaber, lydighed, tjenestegerninger og godhed.

Herren har sagt til os:

„Saml jer ikke skatte på jorden, hvor møl og rust fortærer, og hvor tyve bryder ind og stjæler." (Matt. 6:19-20).

Jordens ressourcer er ulige fordelt med hensyn til det økonomiske. Nogle mennesker har mange penge at arbejde med og andre har langt færre. På den anden side har vi alle fået lige meget tid at investere. Vi har hver især fået tildelt 24 timer i døgnet. Det er yderst vigtigt for vores lykke nu og i al evighed hvordan vi investerer denne tid.

Lad mig nævne to bestemte eksempler — for det første investeringen af tid i tjenesteydelser, og for det andet investeringen af tid i godhed og venlighed.

I 1956 var jeg på mission i Tonga og var netop blevet udnævnt til distriktspræsident i Ha'apai distriktet, som havde sit hovedkvarter på Lifuka. Distriktet omfattede 17 øer. Eftersom vi kun kunne komme fra sted til sted i sejlbåd havde jeg brug for nogle erfarne rådgivere i den henseende. Herren sørgede for at vælge to dygtige, lokale mænd til mig.

En af dem var bror Vea. Han havde et smukt, velholdt stråtækt hus og en meget smuk og velpasset have. Han tjente til livets ophold som forhandler af jordnødder (han dyrkede selv sine jordnødder). De fleste aftener kunne man

se ham gå på gaden med sin vogn og sælge jordnødder samt nogle andre ting som hans hustru lavede.

Jeg ved ikke hvor mange gange vi måtte holde præsidentskabsmøde på aftener hvor der var fester eller sportskampe eller udstillinger, men når jeg henvendte mig til ham, hørte jeg ham aldrig sige: „Jeg kan ikke komme i aften," selv om det var de bedste aftener for hans forretning.

Det skete tit at vort skema krævede at vi skulle til en anden ø for at holde konference, for at missionere eller for at ordne andre af kirkens anliggender, og vi måtte ofte tage af sted midt under en vigtig rugbykamp eller når der var andre store arrangementer. Men ikke en eneste gang hørte jeg bror Vea beklage sig eller foreslå at vi ændrede vort skema. Han valgte at investere i lydighed og tjeneste overfor andre — ofte på bekostning af nogle umiddelbare verdslige fortjenester.

Lad os bare følge netop denne investering videre frem. Ca. 15 år senere fik jeg som regionalrepræsentant for De tolvs Kvorum til opgave at besøge Stillehavsøerne. Jeg fik ansvaret for at afholde nogle møder i Californien, og fortsatte derfra til Honolulu og videre til øerne mod syd. Vi havde berammet to møder i Californien — et om aftenen og et den næste morgen — sammen med et par stavspræsidenter. Da vi gennemgik dagsordenen den aften, fik jeg pludselig en fornemmelse af at vi burde klare alt hvad der var på dagsordenen uden at blive til næste morgen.

Som følge deraf slog vi møderne sammen og kom igennem hele dagsordenen den aften, selv om det blev sent.

Eftersom vi oprindeligt havde berammet at holde møder indtil middag den næste dag, havde jeg ingen pladsreservation i noget fly før tidligt om eftermiddagen. Jeg tænkte derfor: „Hvad skal jeg dog gøre i de ekstra timer jeg har?"

Jeg stod tidlig op den næste morgen

og gjorde som enhver af jer ville gøre, jeg bad inderligt om at få at vide om der var noget jeg burde gøre. Jeg havde ikke nogen særlig stærk fornemmelse, men jeg tænkte: „Nå, jeg må hellere undersøge mulighederne." Så jeg ringede til lufthavnen og sagde: „Jeg har en pladsreservation til et fly i eftermiddag. Afgår der noget fly før den tid?"

Manden sagde: „Der afgår et om 45 minutter."

Jeg sagde: „Jeg vil forsøge at nå det." Så jeg samlede hurtigt alt hvad jeg havde, smed det ned i kufferten og tog afsted til lufthavnen. Det lykkedes og jeg gik direkte til udgangen og var den sidste der kom ombord på flyet, men det lykkedes.

Jeg ankom til Honolulu 4-5 timer tidligere end forventet, så der ville ikke være nogen for at hente mig før flere timer senere. Hvad skulle jeg nu gøre?

Et øjeblik efter løb jeg på en ung mand som jeg havde kendt i missionsmarken. Han sagde: „Har du hørt at bror Vea netop forleden aften fløj hertil fra Tonga? Han fejler et eller andet og han ligger på the Queens Hospital. Jeg skulle netop hen og besøge ham. Har du lyst til at tage med hvis du har tid til overs?"

Jeg svarede: „Selvfølgelig."

Da vi så bror Vea var han gul over hele kroppen på grund af gulsot. Han havde en meget alvorlig nyresygdom. Hans øjne var lukkede og jeg kunne se at han havde store smerter.

Jeg gik hen til ham og sagde: „Bror Vea, jeg er her for at besøge dig." Han slog hurtigt øjnene op. De var mere gule end noget andet jeg før havde set. Så sagde han: „Tak skal du have fordi du kom. Jeg vidste at du skulle til konference i Tonga og at du ville komme igennem Honolulu. I aftes bad jeg så brændende jeg kunne om at du på en eller anden måde ville komme og besøge mig. Vil du salve mig?"

Vi salvede ham, og da jeg gik i gang med at bekræfte salvelsen mente jeg at alt nok skulle gå godt. Hvordan kunne det gå anderledes med den tro han havde? Men som det så ofte er i disse tilfælde — dette var ikke hvad Herren havde i sinde.

Jeg vil ikke gå i detaljer, men det væsentlige er at jeg fik mulighed for at fortælle ham at han om meget kort tid ville komme til at udføre et bestemt stykke arbejde på den anden side, som var strengt nødvendigt. Det var på en måde et chok for mig, men Ånden var så stærk at der ikke var nogen tvivl om Herrens vilje. Da vi var færdige så han op på mig og sagde ganske enkelt: „Tak skal du have. Mange tak skal du have. Jeg ville virkelig så gerne leve her, men jeg ønsker frem for alt at gøre min himmelske Faders vilje. Jeg er taknemmelig fordi jeg nu ved hvad det er."

Vi gik et øjeblik efter. Et par timer før den tid jeg oprindelig havde beregnet at ankomme til Honolulu blev bror Vea forflyttet fra denne eksistens til sin næste opgave. Han tog afsted med fred og ro i sit hjerte. En tidsinvestering i uselvisk tjeneste gav bonus på en meget rolig, men herlig og imponerende måde. Denne investering i tjenestegerninger havde givet stor bonus i form af glæde gennem alle disse år, og den vil fortsat give stadig større bonus gennem hele evigheden.

Hvad er større end at investere i tjenestegerninger? Hvilken mere sikker investering kan vi foretage? Lad mig tale lidt om at investere i godhed. Godhed og venlighed er ofte som at sætte noget

i banken. Jeg antager at vi deponerer vores godhed i en bank blot ved at være gode og venlige mod andre mennesker og ved at undgå vrede — en godhedsbank om man vil — som står til fri afbenyttelse og kan hjælpe os og andre mennesker.

I den samme mission i Tonga fik jeg min første opgave sammen med en indfødt på en meget lille ø, hvor der kun boede omkring 700 mennesker. Vi var meget nedtrykte når vi gik rundt for at missionere, for det så ud som om ingen ønskede at lukke os ind. Der var nogle mennesker som inviterede os hjem for at spise, men de sagde: „I skal få lov at spise så længe I ikke taler om jeres kirke og religion."

En af landsbyerne så ud til at være særlig fjendtlig stemt. Vi kunne gå rundt og missionere hele dagen i flere dage uden at komme ind et eneste sted. Men en dag kom vi ind et sted. Familien var venlige og inviterede os til at komme igen. Vi vendte atter og atter tilbage. Da vi gav dem den fjerde missionærlektie havde de en masse spørgsmål og det blev ret sent om aftenen før vi var færdige.

Denne families hus lå i udkanten af jungleområdet og vort hus lå på den anden side, tre kilometer væk. Der var en lille sti mellem buskene som vi almindeligvis gik ad på vejen hjem. Vi var ikke kommet mere end ca 30 meter fra døren og hen til det sted hvor buskadset begyndte før 8 eller 10 stride, unge tonganesere pludselig dukkede op bag træerne. De havde køller, sten og ituslåede flasker og de var tilsyneladende berusede. De stillede sig i en slags halvcirkel og begyndte at komme nærmere. Efterhånden som de kom nærmere skubbede min indfødte kammerat

mig om bag sig og sagde: „Nu tæller jeg til tre. Når jeg siger: ‚tre,' så råber jeg lige så højt jeg kan og går lige ind midt imellem dem. Så vender du dig om og løber lige så hurtigt du kan gennem buskadset og hjem. Det er mørkt og de kan ikke finde ud af hvor du er henne før du er halvvejs hjemme."

„Det kan jeg ikke," sagde jeg (selv om jeg nok havde mest lyst til det).

Han svarede: „Hør her, det er mig der er seniorkammerat. Du skal gøre hvad jeg siger. Der er ingen mening i at vi begge to kommer til skade." Så begyndte han: „En, to, . . ."

Heldigvis nåede han ikke til tre, og jeg behøvede ikke at træffe nogen beslutning. For idet han sagde to kunne vi høre at buskadset blev bøjet kraftigt til side bag os, og ud kom den mand som alle på øen frygtede mere end nogen anden. Han var den mest frygtindgydende af dem alle.

Mit første indtryk var: „Nu har de os — de kommer både forfra og bagfra."

Men han gik direkte forbi og stillede sig foran os. Han stirrede på de 8 eller

10 unge mænd og sagde: „Disse mænd er under min beskyttelse. Enhver som rører dem eller så meget som siger noget dårligt om dem får med mig at bestille."

I løbet af nul komma nul var hele flokken forsvundet ud i mørket, lige så stille som de var dukket op.

Da vi gik sammen med vores beskytter hjem, spurgte vi ham: „Hvorfor gjorde du det? Hvorfor hjalp du os?"

„Jo ser I," forklarede han, „en eller anden — jeg tror det er en præst — kaldte os sammen i aften og gav os gratis hjemmelavet øl og foreslog at vi jagede mormonmissionærerne ud og sikrede os at de ikke kom tilbage til byen mere. Jeg var med til det møde," sagde han, „og da jeg hørte nogen sige *mormon* var der noget der rørte sig dybt inde i mig."

Så fortalte han følgende historie: „Jeg har aldrig kendt mine rigtige forældre. Jeg er opdraget hos noget familie. Jeg fik skylden for alt hvad der gik galt. Det var som om ingen rigtig brød sig om mig. Da jeg var omkring 10 år, kom jeg til øen Vava'u. Der mødte jeg to unge mænd som underviste i engelsk på en skole. De havde hvide skjorter og slips på. Alle de andre kostede med mig, men det gjorde de ikke. De spurgte om jeg kunne tænke mig at gå i deres skole. De viste mig kærlighed og interesse noget jeg aldrig før havde mødt i mit liv.

Kort tid efter kom jeg tilbage til denne ø og har ikke siden haft forbindelse med kirken. Der var ingen missionærer her og heller ingen medlemmer, så vidt jeg vidste. Så det var som om jeg helt havde glemt dem i nogle år. Men da præsten talte om mormonmissionærer, dukkede det hele op i mig igen: ‚Mormonmissionærer,' tænkte jeg, ‚er ikke dårlige mennesker; det er gode mennesker. De elskede mig. De hjalp mig. De var gode ved mig! Jeg spekulerede på, hvad jeg kunne gøre. Så tænkte jeg: ‚jeg vil bare sætte mig ved deres hus og beskytte dem.' "

Og det gjorde han. Da vores sikkerhed på dette tidspunkt var i fare trådte han til og vi fik ikke flere problemer med nogen af disse mennesker fordi de vidste at vi var under hans beskyttelse. Nu vil jeg gerne spørge jer: „Hvad var der sket hvis ikke de to missionærer 20 år før havde været gode og venlige?" Jeg ved ikke engang hvem de var. Jeg kender ikke deres navne eller ved noget om dem, andet end at de viste kærlighed og godhed mod en lille forældreløs dreng som alle andre kostede med. Jeg ved at den kærlighed og godhed de udviste for denne dreng gik ind i den evige godhedsbank og senere kom ud med renter — 20 år senere — for at hjælpe os.

Kan I se hvordan en god gerning fortsætter fremover og giver evig bonus til velsignelse for utallige mennesker?

Hvor har vi dog brug for at kunne hæve i denne bank — og hvor har vi dog også brug for at sætte noget ind i den, til os selv og til andre. Ingen venlig tjeneste er nogen sinde spildt. Den vil altid være der og være tilgængelig.

Jeg beder til at vi allesammen vil investere vor tid således som Ånden tilskynder os til det. Mulighederne for at tjene og vise godhed findes alle vegne omkring os. Præsident Kimball har sagt: „Gud lægger virkelig mærke til os, og han våger over os. Men det er sædvanligvis gennem et andet menneske, at han tilgodeser vore behov." (*Den danske Stjerne,* juni 1979, s. 3).

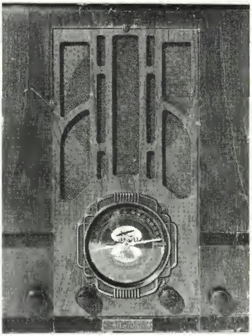
Stop lige op et øjeblik og se på hele

verden, hele universet, som bogstavelig talt er fyldt med råb om hjælp. For at høre disse råb må vi forestille os at vi lytter til en radio. De fleste af os lytter på den mest kendte FM-bølge. Vi hører en lys, klar og kendt lyd og vi kan lytte uden særlig anstrengelse. De fleste foretrækker at lytte til sådanne stationer.

Det er som om det er vores natur at prøve at beskytte os imod det som er anderledes. Hvor desperat forsøger vi ikke at bevæge os i kendte kredse, uden at gøre os særlig mange anstrengelser, men luller os ind i en sikker fornemmelse af at vi ikke har brug for forandringer, på samme måde som når vi klart og tydeligt kan høre den kendte lyd i radioen.

Men vi er nødt til at lytte på vores „kortbølgesender". Når vi lytter til en kortbølgesender hører vi nogle ubestemmelige og fjerne røster, musik som dør hen, fremmede sprog, underlige lyde, morsetegn, svag brummen og høje pibelyde. Vi kan ikke længere slappe af ved det gammelkendte, men må omhyggeligt og forsigtigt dreje på knapperne, afstemme vores hørelse og være meget opmærksomme. Vi må prøve om vi kan forstå disse uklare lyde og de ukendte sprog.

Og på samme måde som vi lytter til en kortbølgesender må vi anstrenge os meget for at høre andres råb — de ufødtes, de uskolede, de ulykkelige, de som ikke er døbt, de som ikke har fået forkyndt, de utilpasse, de som ikke er blevet beseglet. Vi må oven i købet anstrenge os for at fatte hvad der kræves, hvad der er nødvendigt og hvordan vi bedst kan opfylde disse behov. Vi må faktisk bevæge os ud i det ukendte, blive Guds fuldtidsmedarbejdere og afstemme vores sjæl så vi kan høre disse bønner og være med til at besvare dem. Det vil altid udgøre en udfordring. Al vækst kræver anstrengelser.

Jeg kan af personlig erfaring bære vidnesbyrd og forsikre om at den bedste investering vi kan gøre i alle situationer og til alle tider, er at gøre hvad vi ved er rigtigt og følge Åndens tilskyndelser. Kære søskende, lad os investere klogt! Lad os være villige til at arbejde og tjene. Lad os beredvilligt tilgive. Lad os være gode og venlige — konsekvent. Gud vil hjælpe os. Vi kan fjerne vrede fra vores tilværelse og erstatte den med kærlighed. Vi kan udvikle kærlighed i vore hjerter. Vi kan være gode og venlige mod hinanden. Jeg vidner for jer at vor Fader i Himmelen elsker os af hele sit hjerte. Jesus elsker os af hele sit hjerte. De lever og er parate til at hjælpe os. De er de bedste rådgivere vi kan have med hensyn til at investere hvor som helst og når som helst. ☐

